Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ▲ № 77 (8817). ● 12 апрель, 1986 йил ● ШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросида

10 апрель куни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг навбатдаги мажлиси бўлди. КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачев мажлисда сўзга чиқиб, Куйбишев ва Тольятти шаҳарларига қилган сафаридан, меҳнаткашлар, партия-хўжалик активи билан учрашувлардан олган таассуротларини гапириб берди. Сиёсий бюро ана шу учрашувлар вақтида жамиятни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш, фан ва техниканинг энг янги ютуқлари асосида ишлаб чиқаришни реконструкциялаш, капитал қурилиш сифатини яхшилаш ва унинг суръатларини ошириш, социал проблемаларни, айниқса меҳнаткашларни уй-жойлар, медицина ҳамда болалар муассасалари билан таъминлаш проблемасини сабот билан ҳал этиш борасида ўртага қўйилган масалаларнинг муҳимлигини қайд этиб ўтди. КПСС XXVII съезди қарорларини рўёбга чиқариш борасидаги амалий ишларни кучайтириб бориш зарурлиги, бу ишда дабдабабозлик, шовқин-сурон ва мажлисбозликка йўл қўйиб бўлмаслиги уқтириб ўтилди. Уюшқоқлик ва интизом, тўла самара билан ишлаш, барча ходимларнинг ташаббускорлик ва масъулиятни юксак даражада ҳис этиши — партия режаларини, съезд қарорларини амалга оширишнинг асосий шартидир.

Сиёсий бюро мамлакатда олий ва ўрта махсус таълимни такомиллаштиришнинг КПСС XXVII съезди йўл-йўриқларидан келиб чиқадиган асосий йўналишлари тўғрисидаги масалани муҳокама қилди. Сиёсий бюро халқ хўжалигининг барча тармоқлари, илм-фан ва маданиятнинг ҳамма соҳалари учун малакали кадрлар тайёрлаш соҳасида совет олий ва ўрта махсус мактаби катта иш қилганлигини қайд этиш билан бирга кейинги вақтларда бу ишда қолоқлик юз бераётганлигини ҳам кўрсатиб ўтди. Таълим ва тарбия даражаси мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш, фан ва техника ютуқларини тез ўзлаштириш вазифаларига тўлиқ мос келмаяпти. Бу эса экономикага, бутун жамиятнинг шитоб билан ривожланишига узоқ муддатли таъсир ўтказишнинг ғоят муҳим омили бўлмиш олий ва ўрта махсус таълимнинг ролини оширишни талаб этади.

Шу мақсадда мутахассислар тайёрлаш, тарбиялаш ва улардан фойдаланишни тубдан яхшилаш, таълим, ишлаб чиқариш ва фанни интеграциялашни кучайтириш, илмий кадрлар ва илмий-педагог кадрларнинг сифат составини яхшилаш, ўқув юртларининг техника билан таъминланиш даражасини ошириш мўлжалланмоқда. Олий ўқув юртлари ўтказаётган илмий тадқиқотлар ва лойиҳаларнинг миқёсларини анча кенгайтириш, мамлакатда олий ва ўрта таълимни бошқаришда СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигининг ролини ошириш, ўқув юртларининг ҳуқуқлари ва масъулиятини кучайтириш назарда тутилмоқда.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг мамлакатда концерт фаолиятини янада яхшилаш тўғрисидаги қарори қабул қилинди. Бу қарор концерт репертуарининг ғоявий-бадиий савиясини ва ижро этиш сифатини ошириш, олий ва ўрта махсус ўқув юртларида ижрочиларни профессионал жиҳатдан тайёрлашни яхшилаш, концерт ташкилотларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ҳамда меҳнаткашларни эстетик руҳда тарбиялашда музика санъатининг ролини кучайтириш борасида мана шу ташкилотлар фаолиятига доир бошқа масалаларни ҳал этиш мақсадини кўзлайди.

Сиёсий бюро ўртоқ М. С. Горбачевнинг ФРЕЛИМО партияси раиси, Мозамбик Халқ Республикаси президенти С. Машель билан учрашуви ҳамда Совет-Мозамбик музокараларининг якунларини маъқуллади. Мозамбик халқининг империализмга ва янги мустамлакачиликка қарши адолатли кураши билан бирдамлик, КПСС билан ФРЕЛИМО партияси, Совет Иттифоқи билан Мозамбик Халқ Республикаси ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларини янада чуқурлаштириш муддаоси таъкидланди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг Австрия Республикаси федерал канцлери Ф. Зиновац билан ўтказган суҳбати натижалари кўриб чиқилди. Совет-Австрия муносабатларининг ривожланишидан мамнуният ҳамда бу муносабатларни ҳар иккала мамлакат манфаатлари, Европада ва бутун дунёда давлатларнинг тинч ҳамкорлиги манфаатлари йўлида кенгайтириб боришга тайёрлик изҳор қилинди.

Ўртоқ Н. И. Рижковнинг Болгария Коммунистик партияси XIII съезди ишида КПСС делегациясининг иштироки, делегациянинг ўртоқ Т. Живков ва Болгариянинг бошқа раҳбарлари билан ўтказган суҳбатлари тўғрисидаги ахбороти тингланди. Сиёсий бюро делегациянинг фаолиятини маъқуллаб, КПСС билан БКПнинг, Совет Иттифоқи билан Болгария Халқ Республикасининг дўстлиги ва ҳар томонлама қардошларча ҳамкорлигини, уларнинг марксизм-ленинизм ҳамда социалистик интернационализм принциплари асосидаги сиёсий ва ғоявий бирлигини бундан буён ҳам мустаҳкамлашга бўлган азму қарорини тасдиқлади.

Сиёсий бюро иқтисодий, савдо-сотиқ ва илмий-техникавий ҳамкорлик масалалари билан шуғулланувчи Совет-Хитой комиссияси биринчи мажлисининг якунларини кўриб чиқиб, СССР билан ХХР ўртасидаги савдо-иқтисодий муносабатларнинг ўсиб бораётганлиги уларнинг бошқа соҳалардаги муносабатларини ҳам яхшилашга кўмаклашади, бу эса иккала мамлакат халқларининг манфаатларига мос бўлиб тушади, деб таъкидлади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштиришга оид ҳамда партия ва давлатнинг совет халқи бунёдкорлик меҳнати учун зарур шарт-шароитларни яратишга, бутун инсониятнинг тинч келажагини таъминлашга қаратилган ташқи сиёсий йўлини рўёбга чиқариш вазифаларини амалда ҳал этишга тааллуқли бошқа бир қанча масалаларни ҳам муҳокама қилди.

ТИНЧЛИК ОРБИТАЛАРИДА

Ернинг биринчи сунъий йўлдоши Бойқўнғир космодромида учирилишидан ва Юрий Гагариннинг парвозидан бошланган инсоннинг космик фазога чиқиши ҳозирги замон жамияти турмушининг ҳамма соҳаларига чуқур таъсир қилди. Атом ядроси энергиясини жиловлаш ва электрон ҳисоблаш машиналарини яратиш билан бир қаторда космик тадқиқотлар ҳозирги фан-техника революциясининг энг муҳим йўналиши бўлди.

Инсон биринчи бўлиб космосга парвоз қилган кун ва Космонавтика куни 25 йиллигига бағишланиб, 11 апрель куни Союзлар уйининг Колонна залида пойтахт жамоатчилигининг тантанали мажлиси бўлди.

Президиумда Г. А. Алиев, М. С. Соломенцев, С. Л. Соколов, М. В. Зимянин ўртоқлар бор эдилар. СССР Министрлар Советининг масъул ходимлари, таниқли совет олимлари, конструкторлар, СССР космонавт-учувчилари, СССР министрлари, ҳарбий бошлиқлар, ишлаб чиқариш илғорлари улар билан бирга президиумда ўтирибдилар.

СССР Фанлар академиясининг вице-президенти академик В. А. Котельников доклад қилди. Совет граждани Юрий Алексеевич Гагарин дунёда биринчи бўлиб космик фазога парвоз қилган ва «Восток» кемасида Ер атрофини айланиб учган кундан буён чорак аср вақт ўтди. Вақт ўтиб борган сайин бу ажойиб воқеанинг аҳамияти тобора кенгроқ намоён бўлмоқда. КПСС XXVII съездида фан-техника тараққиёти негизида мамлакат социал-иқтисодий ривожини жадаллаштиришнинг энг муҳим йўналишлари орасида космик фазони тадқиқ қилиш ҳам тилга олинди. Съезд Ер юзидаги қуролланиш пойгасига қарши ва бу пойгани космик фазога кўчиришга қарши қатъий фикр билдирди ҳамда янги таҳрирдаги КПСС Программасида: «Космосни тадқиқ қилиш ва ўзлаштириш фақат тинч мақсадларда, фан ва ишлаб чиқаришни ривожлантириш учун, барча халқларнинг эҳтиёжларига мувофиқ амалга оширилиши лозим» деган Совет космонавтикасининг асосий шиорини абадул-абад тасдиқлади.

Докладчи совет космонавтикасининг чорак аср мобайнида босиб ўтган асосий босқичларини эслатди. Ернинг биринчи сунъий йўлдоши учирилганидан ва Юрий Гагариннинг парвозидан сўнг космонавтика жуда катта йўлни босиб ўтди ва бу йўлда Совет Иттифоқи улкан ютуқларга эришди.

КПСС XXVII съезди арафасида янги туркум станцияси — «Мир» орбитал илмий станцияси учирилганлиги космик техникадан ердаги кўпгина технологияларнинг эҳтиёжлари мақсадида фойдаланиш учун янги имкониятлар очди. Унинг олтита туташтириш узели орбитада ихтисослаштирилган модуллар ёрдамида халқ хўжалигига хизмат қилувчи ва кўп мақсадларни кўзловчи илмий-ишлаб чиқариш комплексларини йиғиш имконини беради. Бинобарин, бугун, жаҳон космонавтикасининг байрами арафасида шу станция синовчиларининг биринчи экипажи — Леонид Кизим билан Владимир Соловьевга салом йўллаш ҳаммамиз учун жуда ёқимлидир.

Сўнгра олим алоқа ва навигация системаларини, метеорологияни ҳамда табиий муҳитни ўрганишни такомиллаштиришда космик техникани кенг қўллаш ҳақида гапириб берди. Совет кемалари ва станцияларида халқаро экипажларнинг биргаликдаги учишлари программаси давом эттирилади, деди у. Ҳозир Сурия Араб Республикасидан келган космонавтликка икки номзод

(Давоми 2-бетда).

ҲАММАМИЗ, ҲАР БИРИМИЗ САФАРБАРМИЗ

КПСС XXVII СЪЕЗДИ БИР ГРУППА ДЕЛЕГАТЛАРИНИНГ ОБЛАСТИМИЗ ИШЧИЛАРИ, ҚУРУВЧИЛАРИ, АГРОСАНОАТ КОМПЛЕКСИ МЕҲНАТКАШЛАРИ, ИНЖЕНЕР-ТЕХНИК ХОДИМЛАР, ХЎЖАЛИКЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ, МУТАХАССИСЛАРИ ВА ОБЛАСТИМИЗНИНГ БАРЧА МЕҲНАТКАШЛАРИГА

ОЧИҚ ХАТИ

МУҲОКАМАДА

ТЕЗРОҚ ҚАЙТА ҚУРАЙЛИК

КПСС XXVII съезди бир группа делегатларининг областимиз халқ хўжалигида меҳнат қилаётган барча меҳнаткашларига Очиқ хатини ўқиб, гапнинг очиғи, жуда тўлқинланиб кетдим. Ишлаб чиқариш илғорларининг жонкуярлик билан барчани сидқидилдан, виждонан ишлашга чорлаётган бу Мурожаати КПСС XXVII съезди материаллари билан ҳамоҳанглиги қувонарлидир. Айниқса, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачев Тольятти шаҳрида автомобилсозлар билан бўлган учрашувда айтган, ҳал қилиниши зарур бўлган муаммолар маълум даражада Очиқ хатда ҳам ўз ифодасини топган дейиш мумкин. Съезд делегатлари пойтахт областимизда ҳамон қурилишда жиддий камчиликлар мавжудлигини таъкидлаб, уларни бартараф этиш учун ишни қайта қуриш зарурлигини айтибдилар. Зеро, ўртоқ М. С. Горбачев автомобилсозлар билан учрашувда бу ҳақда шундай деди: «Тезроқ қайта қуриш, янги методларни, ишга янгича ёндошишни ўзлаштириб олиш керак. Эски издан бориладиган бўлса, партия белгилаган вазифалар муваффақиятли бажарилишига умид қилиш қийин».

Бизнинг шаҳарсозлик бошқармамизда ҳам бир қатор олға силжишлар сезиляпти. Айни пайтда шуни очиқ айтиш керакки, узоқ йиллар давомида қурилишда ҳукм суриб келган хўжасизлик, материалларнинг объектларга ўз вақтида етиб келмаслиги фактларига кескин барҳам берилмаяпти. Съезд қарорлари, Очиқ хатда айтилган фикрлар мана шу нуқсонларга яна бир бор тийрак нигоҳ билан қараб, уларни тезда бартараф этишга даъват қилади.

Х. НОРМАТОВА,
Ангрен шаҳарсозлик бошқармасининг бўёқчиси, СССР Олий Советининг депутати.

ХИЗМАТ ЯНАДА ЯХШИЛАНСИН

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»ДА эълон қилинган 12 нафар съезд делегатининг пойтахт областимиз меҳнаткашларига Очиқ хатини зўр ҳаяжон билан ўқиб чиқдим. Ундаги, айниқса, «Аксарият ишчи-хизматчилар бизнинг хизматимиз орқали корхона ва муассасаларга борадилар, уйларига қайтадилар. Бизнинг графикни бузишимиз, сифатсиз ишлашимиз натижасида ишдан кечиккан ишчининг ўша куни кам маҳсулот ишлаб чиқариши, бунинг устига эса унга «интизомсиз» тамғаси босилиши табиий», деган сўзлар менга чуқур таъсир қилди.

Дарҳақиқат, у ёки бу ҳайдовчининг тартибсизлиги моддий ишлаб чиқаришгагина эмас, айни вақтда кишининг маънавиятига ҳам ёмон таъсир кўрсатади. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачев буни Тольятти шаҳри меҳнаткашлари вакиллари билан учрашувда сўзлаган нутқида ҳам яна бир бор таъкидлаб ўтди.

Пойтахтимиз аҳолисига яхши хизмат кўрсатиш учун автопаркимизда кейинги вақтда талайгина хайрли ишлар амалга оширилди. Жамоат транспорти ҳаракати қатнови, пассажирларга хизмат кўрсатиш маданияти анча яхшиланди. Буни мен ўзим хизмат қилаётган 64-автобус маршрутида ҳам, айниқса, яққол сезаман. Ҳамкасбларим, беш йиллик зарбдорлари Муҳаммаджон Боботоев, Эркин Бегматов, район Советининг депутати Адҳам Самиғов, Баҳодир Аҳмаджонов, Абдували Арслоновлар яқинда бир беш йилликда икки беш йиллик топшириқни бажариш ташаббуси билан чиққан эдилар. Бу ташаббусга кўпчилик шофёрларимиз қўшилди, жумладан мен ҳам. Мақсадимиз — аввалгидан яхшироқ ишлаш, Очиқ хат муаллифлари айтганидек, ишда янада кўпроқ самарадорликка эришиш, аҳолига хизмат соҳасини тубдан қайта қуриш, бунда кўпроқ инсон омилига эътиборни кучайтиришдир. Биз бу сўзларга бир жон, бир тан бўлиб қўшиламиз, сидқидилдан қўллаб-қувватлаймиз.

Р. НАЗАРОВ,
18-автопарк ҳайдовчиси, Шуҳрат ордени кавалери.

РЕДАКЦИЯДАН:

КПСС XXVII съезди бир группа делегатларининг «Очиқ хати» эълон қилиниши муносабати билан редакцияга турли меҳнат коллективлари вакилларининг хат-хабарлари кела бошлади. Бугун ана шуларнинг айримлари эълон қилинмоқда. Хат-хабарлар, мақолаларда делегатлар газетада кўтарган масалаларнинг ниҳоятда муҳимлиги ва долзарблиги таъкидланмоқда, уларнинг фикр-мулоҳазалари, чақириқлари қўллаб-қувватланмоқда.

Съезд делегатларининг «Очиқ хати» жойларда ўрганилиб, қизғин муҳокама қилинаётир. Уларда ишчилар, қурувчилар, инженер-техник ходимлар, агросаноат комплекси меҳнаткашлари ўзларининг конкрет таклифлари билан чиқмоқдалар. Меҳнаткашлар билдираётган таклифлар, истак ва мулоҳазалар — ошкора фикр юритишлар газета саҳифаларида ёритиб борилади. Шу муносабат билан биз барча меҳнат коллективлари, турли касбдаги ишчи-хизматчилар, халқ хўжалиги мутахассисларига, ўз фикр ва мулоҳазасини изҳор этмоқчи бўлган ҳар бир кишидан қуйидаги саволларга жавоб беришларини илтимос қилмоқчимиз.

● СИЗ МЕҲНАТ ҚИЛАЁТГАН ИШ ЖОЙИДА УНУМДОРЛИКНИ ОШИРИШ УЧУН НИМАЛАР ҚИЛИШ МУМКИН?

● СИЗНИНГ КОЛЛЕКТИВИНГИЗ, БРИГАДА, ЦЕХ, ФЕРМАНГИЗ ИШЛАБ ЧИҚАРАЁТГАН МАҲСУЛОТ СИФАТИНИ ҚАНДАЙ ҚИЛИБ ОШИРИШГА ЭРИШМОҚЧИ?

● ИШНИ БИРМУНЧА ТЕЖАМЛИ ЮРИТИШ ИМКОНИЯТЛАРИ БОРМИ, УЛАР НИМАЛАРДАН ИБОРАТ?

● ИШЛАБ ЧИҚАРИШ САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРИШ РЕЗЕРВЛАРИ КОНКРЕТ НИМАЛАРДА ДЕБ БИЛАСИЗ?

● ИШНИ ҚАЙТА ҚУРИШ, УНИ ЯХШИ ЙЎЛГА ҚЎЙИШ УЧУН ШАХСАН ЎЗИНГИЗ ҚАНДАЙ ТАДБИРЛАРНИ АМАЛГА ОШИРМОҚДАСИЗ?

Ана шу саволларга сизлар томонингиздан олинадиган жавоблар «Очиқ хат»ни эълон қилишдан кўзланган мақсадга эришишда амалий ёрдам бериши шубҳасиз.

Сизларнинг ҳозиржавоблигингизга катта умид боғлаймиз, қадрли дўстлар!

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

СУВ КАМЧИЛЛИГИГА ҚАРШИ КУРАШ ВА СУҒОРИЛАДИГАН ЕРЛАРНИ СУВ БИЛАН ТАЪМИНЛАШНИ ЯХШИЛАШНИНГ ШОШИЛИНЧ ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети шуни таъкидлайдиларки, куз, қиш ва баҳор даврида об-ҳавонинг ноқулай келиши натижасида республикадаги ҳозир вужудга келган сув хўжалиги вазияти асосий дарё ҳавзаларида сув тақчиллигини келтириб чиқарди. Гидрометеорология хизмати маълумотларига қараганда, ёғингарчилик миқдори, сув запаслари ва кутилаётган сув оқими нормадагидан ва 1985 йил даражасидан анча кам бўлади.

Республика территориясининг асосий текис қисмида октябрь—март ойларида ёғингарчилик миқдори норманинг 50—70 проценти атрофида ҳамда 1984—1985 йиллардагидан 2—2,5 баравар кам бўлди. Амударё ва Сирдарё ҳавзаларида сув оқими 70 процент ва ундан ҳам камроқ бўлиши кутилмоқда. Сув тақчиллиги муносабати билан республикада сув истеъмол қилишнинг қисқартирилган лимитлари белгиланди, жумладан Амударё бўйича ўтган йилги амалдаги сарфланган сувдан 3 миллиард кубометр кам, Сирдарёда эса 1,5 миллиард кубометр кам қилиб белгиланди.

Суғорма деҳқончиликни сув билан таъминлашдаги кескин вазият партия, совет ва хўжалик органларидан, бошланғич партия ташкилотларидан ҳамда агросаноат комплексининг барча меҳнаткашларидан бутун куч-ғайратни сув танқислигига қарши курашга, қўшимча сув манбаларини аниқлашга, қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил олиш учун махсус агротехника тадбирларини қўлланишга қаратишни талаб қилади.

Айни пайтда, сув кам бўлишига қарамай, ҳамма жойда ҳам сувдан тежаб-тергаб фойдаланилмаяпти. Қорақалпоғистон АССР, Бухоро, Қашқадарё областларида шўр ювиш ва нам тўплаш учун ерларни суғоришда ортиқча сув сарфланишига йўл қўйилди. Республиканинг бир қанча районларида нам сақлаб қолишнинг агротехника тадбирлари етарли даражада амалга оширилмаяпти. Каналларга бетон ётқизиш, насос-қувват ускуналарини, артезиан қудуқларини қуриш ва ремонт қилиш ишлари суст бормоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети қабул қилган қарорда область, район партия комитетларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, область, район ижроия комитетларига, Ўзбекистон ССР Агросаноат давлат комитетига ҳамда унинг жойлардаги органларига экиш кампаниясини қисқа агротехника муддатларида ўтказиш, сувдан тежаб-тергаб фойдаланиш, экинларни кечаю-кундуз суғоришни таъминлашни кўзда тутиб, сув хўжалиги коллективлари, колхозчилар, совхоз ишчилари орасида ташкилотчилик ва сиёсий ишларни кучайтиришни топширдилар.

Тупроқда намни сақлаб қолишни таъминлайдиган қатор ораларига ишлов бериш, бошқа агротехника тадбирларининг ўз вақтида ўтказилиши устидан қаттиқ контрол ўрнатиш кўзда тутилди.

Сув тақчиллиги шароитида Фарғона водийсида шоли экишни тақиқлаб қўйиш, бошқа областларда эса ихтисослаштирилган хўжаликлардагина экиш планига қатъий мувофиқ равишда шоли экиш лозим.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети партия, совет органларининг диққат-эътиборини белгиланган лимитларга риоя этиш, сувдан фойдаланишда жуда қаттиқ интизом ўрнатиш, сув тақсимоти масалаларига билар-билмас аралашишларга йўл қўймаслик зарурлигига яна бир бор қаратади.

Республика Агросаноат давлат комитетига, Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига, «Главсредазиросовхозстрой»га суғориладиган ерларнинг сув билан таъминланишини ошириш билан боғлиқ бўлган объектлар қурилиши юзасидан биринчи навбатда амалга оширилиши лозим бўлган тадбирларни белгилаш тавсия этилди.

Сувдан навбат билан фойдаланишни кўзда тутиб, сувни тежаб-тергаб сарфлашни, уни ташламаларга оқизишни бутунлай тугатишни, насос қурилмалари ва артезиан қудуқларини самарали ишлатишни таъминлаш лозим. Коллектор — зовур сувларидан имкони борича кўпроқ фойдаланиш керак.

Республика Агросаноат давлат комитети, Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги ҳамда «Главсредазирсовхозстрой»га насос қурилмалари ва агрегатларини ремонт қилишни, шунингдек экинларни суғориш учун қудуқлар қазиш ва уларни жиҳозлашни 1986 йил 1 июлгача туғаллаш топширилди.

Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги ана шу муддат ичида қишлоқларни электрлаштириш учун министрликка ажратиладиган маблағлар ва лимитлар ҳисобидан артезиан қудуқларига электр линияларини тортиб, трансформатор подстанцияларини жиҳозлаши зарур.

Ўзбекистон ССР Госпланига, Госснабига, Агросаноат давлат комитети ҳамда Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига сув камчиллигига қарши кураш ишларини амалга ошириш учун қўшимча материал—техника ресурслари ажратиш масаласини иттифоқ органларида ҳал этиш тавсия қилинди.

Ўзбекистон ССР Госпланига, Агросаноат давлат комитетига, Госснабига механизмлар, автотранспорт, электротехника ва кабел маҳсулотлари, 1-Ш габаритдаги трансформатор подстанциялари, цемент, металл прокати, пўлат қувурлар, автомашиналар ва аккумуляторлар йиллик фондларини республика Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига, Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлигига, Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги қурилиши давлат комитетига ҳамда «Главсредазирсовхозстрой»га муддатидан олдин етказиб беришни таъминлаш топширилди.

Ўзбекистон ССР Агросаноат давлат комитети Ўзбекистон ССР сув хўжалиги ташкилотларига қўшимча равишда ёнилғи-мойлаш материаллари фонди ажратишни кўзда тутиши, Ўзбекистон ССР нефть маҳсулотлари билан таъминлаш давлат комитети эса бу материалларни бир маромда етказиб беришни таъминлаши керак.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети республика Госснаби зиммасига иттифоқ органларида республика территориясидаги заводларнинг планга қўшимча равишда ишлаб чиқарган жамики цементи, металл прокатлари, кабель маҳсулотларидан сув камчиллигига қарши кураш объектларида фойдаланиш имкониятини кўриб чиқиш;

Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги фонди ҳисобига 2500 та насосни 1 августгача етказиб беришга эришиш, айни бир пайтда 600 та ЭЦВ-6 маркали насосни яна ҳам унумли ЭЦВ-8-10-12 насослари билан алмаштиришни ҳал этиш вазифалари топширилди.

СССР Давлат банкининг Ўзбекистон республика конторасига:

ишга тушириладиган комплекслар, навбатлар ва объектларнинг бутунлай тугалланган ва буюртмачилар қабул қилиб олган лойиҳалари учун лойиҳа ишларига;

айрим объектлар, ишга тушириладиган комплекслар ва навбатлар ишчи чизмалари ва сметалари бўйича қурилиш ишларига ҳақ тўлашни кўзда тутган ҳолда министрликлар, идоралар ва хўжаликларга ажратилган капитал маблағлар умумий лимити доирасида сув танқислигига қарши кураш юзасидан лойиҳа ва қурилиш ишларини 1986 йилда маблағ билан таъминлаш топширилди.

Область партия комитетларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига ва область ижроия комитетларига зарур бўлиб қолган тақдирда қайси идорага бўйсунишидан қатъий назар республиканинг қурилиш ва монтаж ташкилотларини сув танқислигига қарши кураш ишларига жалб этиш тавсия қилинди.

Республика, область ва район газеталарининг редакциялари, Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети колхоз ва совхозларнинг, республика барча қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги ходимларининг сув ресурсларидан оқилона фойдаланиш, сув тақчил шароитда мўл ҳосил олиш борасидаги илғор тажрибасини кенг ёритиб борсинлар.

* * *

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети республика партия, совет, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги органлари, колхоз ва совхозлари 1986 йилда суғорма ерларнинг сув таъминотини яхшилаш тадбирларини амалга ошириш учун барча зарур чораларни кўрадилар, сув ресурсларидан оқилона ва тежаб-тергаб фойдаланишни таъминлайдилар, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил олинишига эришадилар, XII беш йилликнинг биринчи йилида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан белгиланган давлат планлари ва социалистик мажбуриятларини бажарадилар, деб қатъий ишонч билдирадилар.

ЯГОНА СИЁСИЙ КУН

ИЖОДИЙ МЕҲНАТ — МУВАФФАҚИЯТНИНГ ГАРОВИ

КПСС XXVII съездининг тарихий қарорлари барча совет кишилари сингари Ўзбекистон меҳнаткашлари учун ҳам коммунистик бунёдкорликнинг илҳомбахш программаси бўлиб қолди. Буюк Лениннинг таълимоти шу программада янада ривожлантирилди. Ҳозир бутун мамлакат В. И. Ленин туғилган куннинг 116 йиллигини нишонлашга тайёрланмоқда. Республиканинг меҳнат коллективлари ўзларининг ҳамма ўй-фикрлари ва куч-ғайратларини партиянинг стратегик йўлини амалга оширишга сарфламоқдалар. Бу йўл халқ хўжалигини интенсив тараққиёт йўлига ўтказишдан иборатдир.

11 апрель куни республикада бўлиб ўтган навбатдаги ягона сиёсий кунда шу гап таъкидланди. Докладчилар область партия комитетлари таклиф этган турли мавзуларда сўзладилар. Ҳамма ишларимиз ва режаларимизда яшаётган барҳаёт Ленин идеялари тўғрисида гапирилди. Мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш билан, инсон омили ролининг ошиши билан боғлиқ масалалар чуқур муҳокама қилинди. Учрашувларда ғарб пропагандистларининг КПСС ва Совет давлати тинчликсевар сиёсатининг моҳиятини бузиб кўрсатишга уринишларига қарши қатъий зарба берилди. Аҳолининг турмуш ва маданиятини юксалтириш, атеистик тарбияни яхшилаш проблемалари кенг муҳокама қилинди. Докладчилар саноат корхоналари, қурилиш, колхоз, совхоз, илмий муассасалар ва ўқув юртлари коллективлари ҳузурида, турар-жойларда қайси мавзуни тилга олмасинлар, уларнинг ҳаммаси партия режаларини амалга ошириш йўлларини излаш билан йўғрилганди.

(Давоми 2-бетда).

ТИНЧЛИК ОРБИТАЛАРИДА

(Боши 1-бетда).

СССРда тайёргарлик кўрмоқда. Учувчи бошқарадиган иккинчи совет—француз парвозини ўтказиш тўғрисида ҳам бир битимга эришилди.

СССРнинг космонавт-учувчиси Г. С. Титов чорак аср мобайнида Совет космонавтикаси қадам-бақадам мустаҳкамланиб борганлигини, у ўзининг дастлабки сафарларидан бошлабоқ ўз парвозларининг тинч йўналишини билдирганини айтиб берди. Биз космоснинг тинч бўлиши учун биринчи кундан, 12 апрелдан, севикли Юрамиз парвоз қилган кундан бошлабоқ курашаяпмиз, деди у. Гагарин чеҳрасидаги табассум билан бутун дунёга ёйилган бирлик ва муштараклик туйғуси бундан буён ҳам ғалаба қилаверишидан умидвормиз.

Биз Юрий Гагарин номини эшитганимизда дилимизда илиқлик, қувонч пайдо бўлади, деди «Красний пролетарий» заводининг рандаловчиси И. И. Ефремов. Унинг ўттиз тўрт йиллик умри — умумий тақдиримизнинг бир зарраси эканлиги туфайли ҳам биз учун у азиздир. Ҳозир Гагариндан космонавтларгина ибрат олаётгани йўқ. Ҳозир мамлакатимизда кучайиб бораётган жадалликка унинг «Кетдик!» деган машҳур сўзи ҳамоҳангдир. Мақсадга эришиш йўлида Гагаринга хос дадиллик, мардлик ва қатъият ҳар биримизга зарурдир. Ядровий портлатишлар олис юлдузлар нурини хиралаштиришига, космосдан инсониятнинг ҳаёти ва бахтига хавф солинишига йўл қўйиб бўлмайди, деди ишчи. Ердан космосга биринчи бўлиб парвоз қилган инсон чорак аср муқаддам шунга даъват қилган эди, ҳозир Ер куррасидаги барча соғлом фикрли кишилар шуни талаб қилмоқдалар.

Москва ёшлари ва студентларининг намояндалари тантанали мажлис қатнашчиларини — олимлар ва конструкторларни, космонавтлар ва ишчиларни самимий муборакбод этдилар. Шундан кейин Леонид Кизим билан Владимир Соловьев орбитадан туриб мажлис аҳлига мурожаат қилдилар. Ватандошимиз Юрий Алексеевич Гагарин космик фазони ўзлаштиришда кашшоф бўлганлиги билан фахрланамиз ва ўзимизни бахтиёр ҳисоблаймиз, дейишди космонавтлар ўз табрик сўзларида.

Совет космонавтлари мамлакатимизда космик фазони тинч мақсадларда, бутун инсониятнинг бахт-саодати йўлида ўзлаштиришнинг кенг программасини янада собитқадамлик билан изчил амалга ошириш учун бутун куч ва билимларини сарфлайдилар.

(ТАСС).

ИЖОДИЙ МЕҲНАТ — МУВАФФАҚИЯТНИНГ ГАРОВИ

(Боши 1-бетда).

Сўзга чиққанлар, партия съезди ҳаёт қўйган мураккаб масалаларга ленинчасига очиқ жавоб берганлигини айтдилар. КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг Куйбишев области меҳнаткашлари билан учрашувлари ва суҳбатлари ягона сиёсий кун қатнашчиларида зўр қизиқиш уйғотди. М. С. Горбачев шу учрашувлар чоғида КПСС XXVII съезди йўлини амалга ошириш учун бутун курашимизнинг муваффақияти кенг омманинг коммунистик бунёдкорликда онгли қатнашуви билан белгиланади деб таъкидлади. Қизғин ва сифатли меҳнат қилиш билангина экономикани жадал ривожлантириш, одамларнинг турмуш шароитларини яхшилаш мумкин бўлади.

Сиёсий кунда ҳар бир меҳнат коллективининг шу йил топшириқларини бажаришига, ташкилий ва сиёсий ишларни, хўжаликка раҳбарлик услуб ва методларини ҳамма чоралар билан такомиллаштиришига катта эътибор берилди. Фан-техника тараққиёти ютуқларини ишлаб чиқариш хизматига мумкин қадар тезроқ қўйиш, меҳнатга ҳақ тўлашнинг ёмон ишлашдан наф келмайдиган омилларини қўллаш, пешқадамлар эса муносиб равишда мукофотланишлари зарурлиги таъкидланди.

Ўн иккинчи беш йилликка мўлжалланган марраларга эришиш учун хўжаликнинг ҳамма тармоқларида қайта қуришни дарҳол амалга ошириш, тежаб-тергаш режимини кучайтириш, съезд вужудга келтирган принципиаллик, топширилган иш учун, камчиликларни топиш ва уларга барҳам бериш учун кадрларга талабчанликни мустаҳкамлаш керак. Социал адолат принципларини амалга ошириш, ичкиликбозлик ва диний хурофотларга қарши кураш куч-ғайратларни бўшаштирмасликни талаб қилади.

КПСС XXVII съездининг қарорларида ёрқин акс этган халқ фаровонлиги тўғрисида оталарча ғамхўрликларга жавобан республиканинг меҳнат коллективлари мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантириш суръатларини жадаллаштиришга ижодий меҳнатлари билан муносиб ҳисса қўшадилар дейишди сиёсий кун қатнашчилари.

Ягона сиёсий кунда КПСС XXVII съездининг, Ўзбекистон Компартияси XXI съездининг делегатлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари, Ўзбекистон Компартияси ревизия комиссиясининг аъзолари, область, шаҳар ва район партия комитетларининг секретарлари, сайлаб қўйилган партия органларининг бошқа аъзолари, совет ва жамоат ташкилотлари, республика министрликлари ва идораларининг раҳбарлари меҳнат коллективлари ҳузурида сўзладилар.

(ЎзТАГ).

РЕСПУБЛИКА ИРРИГАТОРЛАРИ ВА МЕЛИОРАТОРЛАРИНИНГ МУҲИМ ВАЗИФАЛАРИ

Янги беш йилликнинг биринчи йилида пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштириш учун экинларни суғоришда сувдан самарали ва тежаб-тергаб фойдаланиш, сув танқислигини бартараф этиш юзасидан ҳамма чора-тадбирларни кўриш — республика ирригаторлари олдида турган долзарб вазифалардир. Ўзбекистон ССР мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, республика сув хўжалиги қурилиши давлат комитети, «Главсредазирсовхозстрой» коллегияларининг қўшма мажлисида шу ҳақда гапирилди. 1986 йил биринчи квартали иш якунлари ҳамда КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съезди қарорлари асосида сув хўжалиги ташкилотларининг вазифалари муҳокама қилинди.

Мажлисда кейинги ўн йил мобайнидаги сув энг тақчил бўлган оғир шароитда республика сув хўжалиги ташкилотларининг фаолиятига танқидий, принципиал баҳо берилди. Республика мелиорация ва сув хўжалиги министрлигининг сувни тақсимлаш ҳамда ундан оқилона фойдаланиш учун, истеъмол қилиш нормаларига қатъий риоя этилиши учун жавобгар бўлган барча эксплуатацион бўлинмалари ҳозир ҳар қачонгидан ҳам қаттиқроқ ишлаши кераклиги таъкидланди. Мажлисда қуйидаги фактлар келтириб ўтилди: Қорақалпоғистон АССРда ҳозирнинг ўзидаёқ лимитдан ташқари 200 миллион кубометр сув сарфланишига йўл қўйилди. Кўпгина областларда сув тақчил бўлган шароитда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш планларининг бажарилишини таъминлаш учун конкрет тадбирлар белгиланган эмас.

Республика сув хўжалиги ташкилотлари, дейилди мажлисда, ўз ишларини тубдан қайта қуришлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Сув камчиллигига қарши кураш ва суғориладиган ерларни сув билан таъминлашни яхшилашнинг шошилинч тадбирлари тўғрисида»ги қарорининг сўзсиз бажарилишини таъминлашлари керак. Сувдан фойдаланишда интизомга қатъий риоя этилишига, гидропостлар ёрдамида сув ҳисобга олиб борилишига, суғоришнинг, айниқса тунги суғоришнинг тўғри ўтказилиши устидан мунтазам назорат қилиб боришга эришмоқ керак. Ирригаторларнинг республика давлат агросаноати ходимлари билан яқиндан ҳамкорлигини ўрнатиш зарур. Бу эса тупроқда намни сақлаб қолишга қаратилган агротехника тадбирларини ўз вақтида ўтказиш, далаларда сувдан тежаб-тергаб фойдаланиш имконини беради. Мелиорация хизмати кўчма лабораториялари назорати остида таркибида минераллар кам бўлган коллектор—зовур сувларидан экинларни суғоришда мумкин қадар кўпроқ фойдаланиш муҳим вазифа эканлиги мажлисда уқтириб ўтилди. Сув хўжалиги ташкилотлари ишга тушириладиган объектларга ҳамда сув тақчиллигини тугатишга қаратилган объектларга эътиборни кучайтиришлари, уларга зарур ускуналар, қурилиш материаллари ўз вақтида ва муддатидан олдин етказиб берилишини таъминлашлари, ишга тушириш ва созлаш ишларини жадаллаштиришлари зарурлиги таъкидланди.

Мажлисда меҳнатни ташкил этишнинг илғор формаларини, жумладан бригада пудратини жуда секинлик билан жорий этаётган қурилиш бўлинмалари танқид қилинди. Меҳнатни ташкил этишнинг илғор формаларини жорий этишдаги сусткашлик гидротехника ва бошқа иншоотлар қурилиш суръатларига халақит бермоқда, иш вақтининг исроф бўлишига олиб келмоқда, иш сифатига салбий таъсир қилмоқда.

Сув хўжалиги ташкилотларининг раҳбарлари, деб таъкидлашди мажлис қатнашчилари, айниқса баъзи кўрсаткичлар бўйича биринчи квартал топшириғини бажармаган ташкилотларнинг раҳбарлари ишни барбод этиш сабабларини ўз-ўзини танқид руҳида таҳлил этиб, йиллик планлар бажарилибгина қолмай ошириб ҳам бажарилишини таъминловчи қўшимча тадбирларни белгилаб амалга оширишлари керак. Интизомни мустаҳкамлаш, тармоқни бошқариш структурасини такомиллаштириш, кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйишни яхшилаш юзасидан ҳали кўп иш қилиш керак.

Мажлисда республика сув хўжалиги ташкилотларининг совхозлардаги янги ерлар, уй-жойлар ва болалар боғчаларини фойдаланишга топшириш йиллик топшириқларини муддатидан олдин — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 69 йиллигигача бажариш юзасидан бошлаган ташаббуси маъқулланди. 90 минг гектар ернинг мелиоратив ҳолатини яхшилашга, ишларнинг юқори сифатли бўлишига эришишга қарор қилинди.

Қўшма мажлисда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев нутқ сўзлади.

Мажлисда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари В. А. Антонов, Ўзбекистон ССР Министрлар Советиi раисининг биринчи ўринбосари — республика Давлат агросаноат комитетининг раиси И. Ҳ. Жўрабеков қатнашдилар.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА СОЮЗЛАРИ РЕСПУБЛИКА СОВЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

11 апрель куни Тошкентда Ўзбекистон Касаба союзлари республика Советининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум қатнашчилари КПСС XXVII съезди қарорлари асосида Касаба союзларининг вазифаларини муҳокама қилдилар.

Ўзбекистон Касаба союзлари республика Советининг раиси Ҳ. Алимова докладида, пленум қатнашчиларининг нутқларида КПСС XXVII съездининг тарихий йўл-йўриқларини Ўзбекистон меҳнаткашлари қизғин маъқуллаётганликлари таъкидлаб ўтилди. Коммунистлар анжуманининг материалларини иқтисодий ўқув системасида, касаба союзларининг коммунистик меҳнат мактаблари ва халқ университетларида кенг тушунтириш ва ўрганишни ташкил этиш — касаба союзларининг энг муҳим вазифасидир. Съезд ишлаб чиққан қарорлар руҳи ва моҳиятини ҳар бир ишлаб чиқариш бўғинига, ҳар бир касаба союз группасига, ҳар бир меҳнаткаш онгига етказиш бу ишдаги асосий вазифадир.

Ташкилий масала кўриб чиқилди. Агросаноат комплекси ходимлари республика касаба союзи комитетининг раиси Т. Х. Сабитов Узсовпроф секретари ва Президиуми аъзоси қилиб сайланди.

Пленумда Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлими мудири П. В. Догонкин нутқ сўзлади.

Пленумда илмий-техника жамиятлари Бутуниттифоқ совети раисининг ўринбосари Ю. М. Цигулев иштирок этди.

(ЎзТАГ).

ЧИГИТ ЭКИШ КУНДАЛИГИ

СОҒЛОМ КЎЧАТ УЧУН

КОММУНИСТИК райони меҳнаткашлари бу йил жами 8203 гектар майдонда пахта етиштирадилар. Айни кунларда район пахтакорлари далаларга барака уруғи қадашни кун сайин авж олдирмоқдалар.

Шу кунларда район хўжаликларида 100 дан ортиқ сеялка юксак унум билан ишлатилмоқда. Айниқса, экишни биринчилар қатори бошлаб юборган «Ленинский путь» колхози деҳқонлари намуна кўрсатиб меҳнат қилишяпти. Хўжалик пахтакорлари бу йил 1185 гектар майдонга пахта экиб, ҳосилдорликни 33,6 центнерданга етказишга аҳд қилишган.

Баҳорнинг инжиқ келиши, дала ишларининг бирмунча орқага сурилиши колхоз аъзоларини саросимага туширмади. Улар техника воситаларини ўз вақтида бенуқсон созлаб қўйишди. Майдонларни маҳаллий ўғитга тўйдиришди. Ерни чигит экишга тайёрлашда иш сифатига алоҳида эътибор беришди. Ҳозирги кунда эса далаларда ишлатилаётган жами 24 та сеялканинг кунлик ўртача иш унумдорлиги 10 гектарданга тўғри келмоқда. Колхознинг М. Анорбоев, П. Эшов ва Ф. Қулмонов ўртоқлар бошлиқ бригадаларида, айниқса, чигит экиш ишлари намунали йўлга қўйилган.

Хўжаликнинг барча бригадаларида механизаторларнинг унумли ишлашлари учун етарлича шароитлар яратиб берилган. Шунинг учун ҳам иш кутилганидан яхши бўлмоқда. Колхоз аъзолари экишни беш иш кунида якунлаш учун курашишяпти. Кунлик нормаларини ортиғи билан бажаришга эришаётган механик-ҳайдовчилардан У. Молдибоев, Ю. Ким, А. Мумбеков ва С. Ҳориевлар ўзаро социалистик мусобақанинг олдинги сафларида боришмоқда.

Р. ДОВУДБЕКОВ.

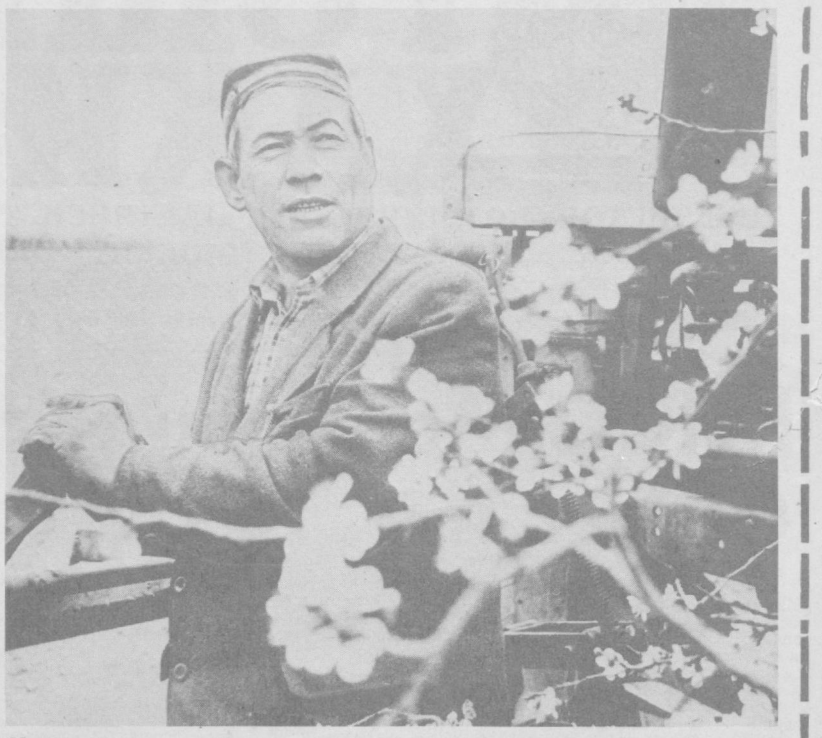

Маҳкам Турдалиев Оққўрғон районидаги Вотинцев номли колхозда механизаторлик қилаётганига 20 йилдан ошди. Шу йиллар ичида у ер ҳайдаш, чигит экишдан тортиб пахтани йиғиб териб олишгача бўлган барча ишларда актив қатнашмоқда. У меҳнат қилаётган бригада аъзолари бу йил колхозда биринчилар қатори экишни туғалладилар. Деҳқонлар эндиликда асосий диққат-эътиборни чигитни бир текис ундириб олишга қаратмоқда. Механизатор М. Турдалиев эса культиваторларнинг созлигини текшириб кўрмоқда. Суратда: илғор механизатор М. Турдалиев.

Х. Аввалов фотоси.

ТЎЛА УНДИРИБ ОЛАМИЗ

ЯНГИЙЎЛ районидаги Ҳ. Турсунқулов номли колхоз деҳқонлари область пахтакорлар совети Тавсияларига амал қилиб чигитни ернинг табиий намига ундириб олиш мақсадида зарур тадбирларни кўриб қўйган эдилар.

Далаларда 17 сеялка унумли ишламоқда. Кунига 140 гектардан зиёд майдонга уруғ қадаётган деҳқонлар экишни 8 иш кунида якунлашга аҳд қилдилар.

Хўжаликнинг Тошкенбой Темиров етакчилик қилаётган 4-бригадасида 100 гектар, Абдували Бименов раҳбарлик қилаётган 9-бригада аъзолари эса 80 гектар ерга барака уруғи қададилар.

Механизаторлардан Шерали Холматов, Иброҳим Тешабоев, Бурхон Юсупов, Боймурот Бексубуров, сеялкачилардан С. Ҳусанбоев, Р. Пайғамов, Ш. Абдуқаҳҳоров, Р. Қурбоновлар ўзаро мусобақани тобора авж олдиряптилар.

И. ТОШЕВ.

АГРЕГАТЛАР ЁРДАМИДА

БЎКА районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхози деҳқонлари районда биринчилардан бўлиб экиш агрегатларини далаларга олиб чиққан эдилар. Айни кунларда 120—130 гектар ерга чигит экилмоқда. Бригадалараро ташкил этилган мусобақада тажрибали пахта устаси Саиджаббор Сулаймонов, Эркин Ғуломов, Ҳошия Машраповалар бошчилик қилаётган бригадаларнинг аъзолари пешқадамлик қилмоқдалар.

Колхозда дала меҳнаткашларига зарур шарт-шароитларни яратишга алоҳида эътибор берилди. Дала шийпонларида ҳар куни икки маҳал иссиқ овқат тайёрланмоқда. Механизаторлар ва сеялкачилар махсус кийим-бош билан таъминланган. Колхоз деҳқонлари бу йил 1070 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 36 центнердан юқори сифатли пахта йиғиштириб олишга аҳд қилишган.

О. ҲАМРОЕВ.

БАРВАҚТ ТУГАЛЛАШДИ

ЖАБАРАЛИ Акбаралиев эгат бошига етгач тракторини тўхтатди-да, орқасига ўгирилиб сеялкада ўтирган Холматжон акага бош бармоғини кўрсатганча кўз қисиб қўйди. Унга жавобан сеялкачи ҳам ишидан кўнгли тўқ эканлигини ишора билан билдирди. Шундан сўнг механик-ҳайдовчи сеялкани кўтарди-да, тракторни юргизиб йўл чеккасига олиб чиқди.

— Яшанглар, азаматлар, — дея уларга пешвоз келди бригада бошлиғи Акбарали Мамадалиев.

— Тугатдик, — деди трактордан сакраб тушган Жабарали ака қувончини яширолмай.

Механизатор ва сеялкачи Холматжон Дадажоновнинг суюнганича бор, албатта. Чунки, Бекобод районидаги Ленин номли колхозда улар биринчи бўлиб бригададаги мавжуд 80 гектар майдонга чигит экиш ишларини туғаллашди.

Бу йил А. Мамадалиев бошлиқ бригада деҳқонлари ҳар гектар майдондан 33 центнердан хирмон кўтариш мажбуриятини олишган. Шунинг учун ҳам улар кузги қишки тадбирларни сифатли ўтказишга, мўл ҳосилга мустаҳкам замин ҳозирлашга астойдил ҳаракат қилишди. Ҳамма ишлар оби-тобида бажарилди. Эндиги кунда эса чигитни ернинг табиий намига ундириб олиб, тўлиқ гектарлар ҳосил қилиш учун курашмоқдалар.

Шунингдек, хўжаликдаги А. Мадиёров бошлиқ бригада деҳқонлари ҳам чигит экиш ишларини туғаллашди. А. Рўзиматова, К. Усмонов ўртоқлар бошлиқ бригада коллективлари ҳам бўш келмаяптилар.

К. БЕГМОНОВ.

ПАРВАРИШГА ТАЙЁРЛАНМОҚДАЛАР

ҒАЛАБА районидаги Ленин номли колхознинг Александр Дё етакчилик қилаётган бригадаси механик-ҳайдовчиси Файзулла Абдураимов ҳамда сеялкачи Владимир Кимлар алоҳида жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилишмоқда. Бу илғор пахтакорлар бригаданинг мавжуд 100 гектар майдонига уруғ қадашади. Айни кунларда улар кунига 12—13 гектар ерга чигит экишмоқда.

Бригада коллективи бу йил пахта ҳосилдорлигини 33 центнерданга етказиш учун курашмоқда.

Деҳқонлар мўл ҳосилга аввалдан замин ҳозирлаб келишмоқда. Барча тадбирларни ўз вақтида сифатли ўтказишга катта эътибор беришяпти.

Чигитни тез, сифатли экиб олиш ва бир текисда ундириб, тўлиқ гектарлар ҳосил қилиш мўл ҳосил етиштиришнинг гаровидир. Буни яхши тушунган бригада аъзолари бутун куч ва имкониятларини дала ишларини бенуқсон ўтказишга қаратишган.

А. ГУЛБОЕВ.

ЧОРВАЧИЛИК «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» НАЗОРАТИДА

□ КОММУНИСТИК районидаги «Ленинский путь» колхози чорвадорлари бу йил жами 1500 совлиқнинг ҳар юз бошидан 105 тадан қўзи олиш учун астойдил ҳаракат қилишмоқда. Чўпонлар қўй ва қўзиларнинг касалликларга чалинмаслиги, дуркун ўсишини таъминлаш учун зооветеринария қоидаларига қатъий амал қилишмоқда. Бу ишда колхознинг ветеринария врачи А. Лининг хизмати салмоқли бўлмоқда. Суратда: А. Ли чорвадорлар даврасида.

А. Аҳатов фотоси.

ЧОРВАДОРЛАР ТАКЛИФИДАН СЎНГ

Оҳангарон районидаги Серго номли совхоз кўп йиллардан буён чорвачиликдан фақат зарар кўрарди. Бунинг асосий сабаби эса чорва моллари озуқа базаси мустаҳкамланмаганлигида эди. Ҳар йили мўлжалдаги ем-хашак жамғарилмас, қишловнинг сўнгги ойларига келиб, озуқа танқислиги сезилиб, кўпинча четдан ем-хашак сотиб олинарди. Ферма коммунистлари, тажрибали деҳқон ва чорвадорлар бундай аҳволда узоққа бориб бўлмаслигини дилдан ҳис этдилар. Улар озуқачилик бригадасида қатъий тартиб-интизом ўрнатишни, ишни қайтадан, янгичасига ташкил этишни таклиф этдилар. Совхоз маъмурияти, партия ташкилоти уларни қўллаб-қувватлади. Зарур тадбирлар белгиланди. Бу тадбирларнинг бажарилиши алоҳида назорат остига олинди. Шундан сўнг иш юришиб кетди. Ўтган йили етарли миқдорда озуқа жамғарилди. Ем-хашакдан тежаб-тергаб фойдаланиш, исрофгарчиликка йўл қўймаслик мақсадида тажрибали молбоқар Зулмат Турдибоев бошлиқ назорат комиссияси тузилди. Улар қорамолларга ҳар куни маълум муддатларда озуқа тарқатиш, молхоналарни вақти-вақтида тозалаб туриш каби юмушлар қандай бажарилаётганини назорат қилиб боришади.

Совхозда ҳафтада бир марта санитарлар куни ўтказилади. Фермада меҳнат қилаётган ишчилар учун барча шарт-шароитлар муҳайё. Қизил бурчак, дам олиш хоналари молбоқар ва соғувчилар хизматида. Бир маҳал пулсиз иссиқ овқат ташкил этилган. Бундан ташқари ойнинг маълум кунларида кўчма автолавкалар, район маданият уйи ходимлари келиб маданий-маиший хизмат кўрсатиб туришади.

Кўнгилдагидек ҳордиқ чиқарган ишчиларнинг меҳнат унумдорлиги юқори бўлаяпти. Шу туфайли чорва қишлови намунали ўтаётир. Агар ўтган йили қишлов даврининг беш ойи давомида 244,4 тонна сут соғиб олинган бўлса, бу йил шу муддат ичида 379,2 тонна маҳсулот етиштирилди.

А. Пардаев, У. Адашова, С. Нишонова, Б. Эрназарова каби соғувчилар ўзларига бириктирилган сигирларнинг ҳар биридан шу давр мобайнида 550-600 килограммдан сут соғиб олдилар. Эришилаётган бу меҳнат ютуқларида Зулмат Турдибоев, Маъни Абдуллаев, Учқунбой Пиримқулов сингари молбоқарларнинг ҳам муносиб улушлари бор. Уларнинг меҳнатлари совхоз дирекцияси, партия, касаба союз ташкилотлари томонидан муносиб тақдирланаяпти.

И. НЕЪМАТИЛЛАЕВ.

ЎЗБЕКИСТОН ЛКСМ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИНИНГ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ЛЕНИН КОМСОМОЛИ МУКОФОТИ БЎЙИЧА КОМИССИЯСИДАН

Ўзбекистон ЛКСМ Тошкент область комитетининг Тошкент область Ленин комсомоли мукофоти бўйича комиссияси адабиёт, санъат, журналистика, архитектура ва бадиий ҳаваскорлик ижодиёти бўйича 1986 йил мукофоти учун ижодий ишлар қабул қилиш бошланганлигини билдиради.

Тошкент область Ленин комсомоли мукофоти бериш учун бадиий жиҳатдан юксак, ғоявий етук, партиявийлик ва халқчиллик руҳи сингдирилган, социалистик реализм принципларига асосланган, кўп миллатли совет санъати ривожига муносиб ҳисса бўлиб қўшила оладиган, коммунистик жамият қурилишида ёш авлод ва унинг авангарди бўлмиш комсомол бажараётган қаҳрамонона ишлар, КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олишда эришилган ютуқларни ифодаловчи санъат асарлари қабул қилинади.

Тошкент область Ленин комсомоли мукофотига бадиий адабиётлар, тасвирий санъат, журналистика, архитектура асарлари, шу асарларнинг авторлари ёки авторлар коллективи, бадиий, ҳужжатли, илмий-оммабоп фильмлар ва уларнинг ижодкорлари, концерт программалари, айрим ижрочилар ва ҳаваскорлик ижодиёти коллективлари тақдим этилади.

Мукофотларга кейинги йилларда (1985 йил 1 ноябргача) матбуотда эълон қилинган (ижро этилган, фойдаланишга топширилган) асарлар қабул қилинади. Айрим ижрочилар кейинги икки-уч йил мобайнида намойиш этилган концерт-театр программалари учун ҳам тақдим этилишлари мумкин.

Ишларни шаҳар, район комсомол комитетлари, ижодий союзлар, маданият органлари, ижодий ташкилотлар, ижодкор ёшлар билан ишлаш Советлари тақдим этадилар.

Комиссияга мукофот учун тақдим этилган ҳужжатлар ҳамда ишлар рецензия қилинмайди ва қайтарилмайди.

Тошкент область Ленин комсомоли мукофотига тавсия этилган материаллар 1986 йил 15 июлгача қабул қилинади. Улар Тошкент шаҳар 700029, Ш. Рашидов проспекти, 9-уй, Ўзбекистон ЛКСМ Тошкент область комитетининг пропаганда ва маданий-оммавий ишлар бўлимига юборилиши керак. Телефонлар 33-41-13, 33-36-13.

ПРОПАГАНДИСТЛАР УНИВЕРСИТЕТИ

Область лекторлар маҳоратини ошириш университетининг навбатдаги машғулоти бўлиб ўтди. Унда шаҳарлар ва районлар пропагандистлари КПСС XXVII съезди қарорлари асосида ташвиқот, тарғибот ишларини олиб бориш, уларнинг таъсирини кучайтириш билан боғлиқ масалалар ҳақидаги лекцияларни тингладилар.

Пропагандистлар «КПСС-нинг ташқи сиёсати ва халқаро ҳаёт», «Давлат ва ҳуқуқ», «Фан-техника тараққиёти ва экономика», «Мафкуравий кураш ва қарши пропаганда», «Илмий атеизм», «Лекция пропагандасини ташкил қилиш» ва «Лектор-методист проблемалари» бўйича ташкил этилган факультетлар машғулотларида қатнашдилар.

Тингловчиларга Тошкентдаги олий ўқув юртларининг етук олимлари, лекция пропагандаси бўйича таниқли методистлар идеология иши соҳасида машғулотлар, лекция ва суҳбатларни моҳирона, оммабоп ва қизиқарли ташкил қилишнинг сирларини тушунтириб бердилар. Улар техника фанлари кандидати Н. И. Эрзин, доцент Ф. Г. Муқминов, психология фанлари кандидати З. Р. Душабоев, доцент Э. К. Шатерниковларнинг лекцияларини мароқ билан эшитдилар. КПСС XXVII съездининг делегатлари Георгий Харитонович Седаков ва Пўлат Соатович Мақсудовлар тингловчилар меҳмони бўлишди. Улар ўзларининг съезддан олган таассуротларини ҳаяжон билан сўзлаб беришди. Университетнинг навбатдаги машғулоти апрель ойида бўлади.

Ж. ҚОДИРОВ.

Бугун—Космонавтика куни

ТИНЧ КОСМОС УЧУН

Совет Иттифоқи граждани Юрий Алексеевич Гагариннинг жаҳонда биринчи бўлиб космосга парвоз қилганига 25 йил тўлди.

*

Ю. А. ГАГАРИН академик С. П. КОРОЛЕВ билан (1961 йил).

ТАСС фотохроникаси.

Планетамизнинг биринчи космонавти Юрий Гагарин парвозидан буён 25 йил вақт ўтди. Шу даврда совет космонавтикаси улкан одим ташлади. Аслини олганда халқ хўжалигининг қудратли илмий ишлаб чиқариш тармоғи вужудга келтирилди. Амалий эҳтиёжлар учун хизмат қилаётган алоқанинг космик системалари ва метеорология, навигация, табиатшунослик ва бошқа йўлдошлар системаси муваффақиятли ишламоқда. Бошқариладиган аппаратлар ва автоматик планеталараро станциялар ёрдами билан ер атрофини, шунингдек узоқ космосни тадқиқ қилиш ишлари олиб борилмоқда. Умуман космик даври йилларида 2000 тадан ортиқ илмий ва халқ хўжалик мақсадлари учун мўлжалланган космик объектлар орбитага чиқарилди.

Совет Иттифоқи космик тадқиқотларнинг кўпчилик йўналишлари бўйича етакчи ҳисобланади. Орбитал станцияларда ишлаш, жумладан, узоқ муддатли экспедицияларни ташкил этиш энг муҳим ютуқлар ҳисобига киради. «Салют-7» станциясида бугунги кунгача рекорд бўлиб қолаётган 237 кунлик экспедиция ўтказилди.

60 нафар совет космонавти орбиталарда ишладилар, уларнинг кўпчилиги бир неча бор бўлдилар. Март ойида космонавтлар Леонид Кизим ва Владимир Соловьевлар янги «Мир» орбитал станциясида яшай бошладилар. Бу Кизим учун учинчи, Соловьев учун эса иккинчи парвоздир.

Орбиталарда совет космонавтлари билан биргаликда қардош социалистик давлатларнинг — «Интеркосмос» программаси иштирокчиларининг 9 вакили, шунингдек Франция ва Ҳиндистон вакиллари ишладилар. Ҳозирги вақтда Москва яқинидаги Звездний шаҳарчасида биргаликдаги Совет-Сурия космик парвозига тайёргарликнинг биринчи босқичи бормоқда. Француз космонавтининг 1988 йилда совет орбитал станциясида узоқ муддат учишда иштирок этиши ҳақида шартнома тузилди.

Иккинчи авлод орбитал станциялари космик табиатшуносликни, технология, медицина ва биологияни, астрономия, бошқа фанларни ривожлантиришга қандай катта ҳисса қўшганлиги яхши маълум. Бортдан олинган ўнларча минг суратлар, материалларнинг кўпгина намуналари — чала ўтказгичлар, оптик ойна, медицина ва биология препаратлари фақатгина илмий мақсадлардагина эмас, шу билан бирга амалий эҳтиёжлар учун ҳам фойдаланилди. «Салют-6» станцияси космосда 5 йилга яқин парвоз қилди. Шу вақтнинг деярли ярми бошқариладиган режимда ўтди. 1982 йилдан эстафетани «Салют-7» давом эттирмоқда. Ҳозирги вақтда бизда ўзига хос ўткинчи давр бормоқда. Доимий ҳаракат қилувчи орбитал комплексини ўзлаштиришга киришдик. 6 та уланадиган узеллари бўлган «Мир» станцияси бу комплекснинг асосий блоки бўлади. Учинчи авлод станцияларини яратиш фақатгина совет космонавтикасида эмас, шу билан бирга жаҳон космонавтикасини ривожлантиришда олдинга қўйилган йирик янги қадамдир. Эндиликда комплексга бутун илмий лабораториялар ва Ерда комплектлаштирилган ишлаб чиқариш цехларини бирлаштириш имконияти туғилди. Бу космосда халқаро илмий ҳамкорликни янада ривожлантиришга ёрдам беради. Зероки, модуллар бошқа мамлакатлар томонидан тайёрланган анча катта приборларни ҳам ўрнатишга имкон беради.

«Мир» станциясида ҳаракатни бошқариш жараёнлари энг кўп даражада автоматлаштирилган. Қуёш батареяларининг қуввати оширилган, космонавтларнинг ишлаши ва дам олиши учун анча қулай шароитлар вужудга келтирилган. Бу эса, айниқса, узоқ муддатли парвозларда катта аҳамиятга эгадир.

Космосдаги ишлар ҳажми йилдан-йилга ортиб бормоқда. «Мир» станциясини эса космонавтиканинг ҳозирги ва эртанги куни деб айтиш мумкин. Кейинчалик нима бўлади? Матбуотда яқин вақт ичида юз ва ундан ортиқ нафар кишиларга мўлжалланган станциялар яратилади, деган фикрлар учрамоқда. Лекин шуни яхши тушуниш керакки, космосга бутун улкан комплексни чиқариш анча қийинчиликлар билан боғлиқдир. Масалан, минг тонна вазндаги станцияни учириш учун старт вазни юзларча минг ва ҳатто миллион тонна бўлган улкан ракеталар талаб қилинади. Бу йўл мақбул эмаслиги тушунарлидир.

Бошқа бир йўл анча мақсадга мувофиқдир. У ҳам бўлса «Мир» станциясида синаб кўрилмоқда. Орбитада йирик комплекс станция составида ва автоном равишда ҳаракат қила оладиган айрим блоклардан йиғилади. Аслини олганда бу космосда ҳар қандай катталикдаги ва ҳар қандай мақсад учун мўлжалланган объектларни йиғиш имконини беради. Тадқиқот қилувчи лабораториялар ва заводлар, табиий муҳитнинг софлиги устидан назорат қилувчи постлар, айтиш мумкинки, қуёш нури акси билан қутб районларини қиш вақтларида ёритиш учун қурилмалар йиғиш мумкин. Албатта масалани соддалаштирмаслик керак, лекин умуман олганда ана шундай йўл бутун космик аҳоли яшайдиган пунктлар, К. Э. Циолковский ўша вақтда ёзганидек «Самовий шаҳарлар» яратиш мумкин.

Худди шундай йиғиш усули билан космосда орбитал космодромлар яратиш мумкин. Бу космодромларда планеталараро бошқариладиган кемалар монтаж қилинади ва рейсларга жўнатилади. Албатта бу иш яқин келажакда амалга ошмайди. Бироқ, фан ва техника жадал суръатлар билан ривожланмоқда. Вақти келиб инсон Ой, Марс, астероидларни ўзлаштиришни бошлашига ишонаман. Ҳозирча эса планеталар ва бошқа осмон жисмларига автоматлар йўл солмоқда.

Совет Иттифоқи яна бир жуда қизиқ ғояни олдинга сурди. Бу ғоя Марс ва унинг табиий йўлдошларини синчиклаб ўрганишни назарда тутади. Совет Иттифоқининг бу ташаббуси ҳам кенг халқаро негизда амалга ошрила бошланди. Бу экспедиция учун автоматик станциялар Совет Иттифоқида лойиҳалаштирилади ва тайёрланади, улар учун илмий аппаратураларни биргаликда ўн мамлакат — олтита социалистик ва тўртта ғарбий Европа мамлакатлари яратадилар. «Интеркосмос» программаси халқаро кооперация фақат илмий тадқиқотлар соҳасидагина эмас, шу билан бирга амалий соҳада ҳам муваффақиятли ҳаракат қилишини кўрсатиб турибди. КОСПАС—САРСАТ каби система ҳам шундан далолат бермоқда ва фикримизга мисол бўла олади. Дастлаб СССР, АҚШ, Франция ва Канада куч-ғайрати билан яратилган бу система эндиликда салкам ўн мамлакатни ўзига бирлаштириб турибди. Агар космосни милитарлаштиришга, АҚШ маъмурияти шунга қатъий интилмоқда, ғов қўйилганда эди, бундай мисоллар анча кўп бўлиши мумкинлигини ҳамма яхши тушунади. КПСС XXVII съездида давримизнинг фан ва техникаси Ерда фаровонликни, мўлкўлчиликни таъминлаш, жамиятнинг гуллаб-яшнаши, шахснинг камол топиши учун моддий шароитларни яратиб бериш имкониятига эга эканлиги таъкидланди. Фан-техника тараққиёти ҳам, шу жумладан космонавтика ҳам ана шу олийжаноб мақсадларга хизмат қилиши лозим.

Владимир ШАТАЛОВ,
Авиация генерал-лейтенанти, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, космонавтларни тайёрлаш раҳбари.
(АПН).

БОШҚАРИЛАДИГАН КОСМИК УЧИШЛАРГА—ЧОРАК АСР

● 1957 йил 4 октябрида Совет Иттифоқида инсоният тарихида биринчи ернинг сунъий йўлдоши учирилиб, космик даврга асос солинди.

● СОВЕТ «Восток» кемаси жаҳонда биринчи космик кемаси бўлди. Унда космонавт учувчи Ю. А. Гагарин планетамизни 1 соату 48 минутда айланиб чиқди.

● СЎНГГИ йилларда сунъий йўлдошлардан халқ хўжалиги эҳтиёжлари учун фойдаланиш кенг йўлга қўйилмоқда.

● ХАЛҚАРО «Коспас — Сарсат» космик системаси ҳалокатга учраётган денгиз кемалари ва самолётларнинг координатларини аниқлаш учун фойдаланилмоқда. Ҳозиргача бу система ёрдамида 500 нафардан ортиқ киши қутқариб қолинди.

● «ИНТЕРКОСМОС» программаси доирасида 20 дан ортиқ йўлдошлар учирилди.

● ТЎҚҚИЗ мамлакат иштирокида йирик халқаро космик лойиҳа «Венера—Галлей кометаси» амалга оширилди.

ГАГАРИН ДАЪВАТИ

Афсонавий Бойқўнғир... Ўттиз йил муқаддам бу ер, эртакларда айтилгандек, қуш учса қаноти, одам юрса оёғи куядиган чўлу биёбон эди. Уфққа туташган майдонларда на бирор дарахт, на бирор уй кўринарди. Лекин бу жой бўлажак космодром бунёдкорларини қаноатлантирди: жой кенг, граждан ва саноат марказларидан узоқ. Йилнинг уч юз кунидан ортиқроғида кунлар очиқ бўлади, табиий фактор ҳам жуда мос эди.

Биринчи вагон ва палаткалар пайдо бўлди. Мамлакатнинг турли бурчакларидан қурувчилар, монтажчилар, инженерлар кела бошладилар, турли-туман жиҳозлар, техника келтирилди.

Бу ишларнинг ҳаммасига космик кемалар бош конструктори, академик С. П. Королёв раҳбарлик қилган эди. Қисқа муддат ичида космодром қурилиб битказилди. 1957 йил 4 октябрда, академик С. Королёв таъбири билан айтганда, коинот қирғоғи — Бойқўнғирдан биринчи Ер сунъий йўлдоши, 1961 йил 12 апрелда эса биринчи Ер граждани Ю. А. Гагарин самога йўл олди.

Мана, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи граждани, коммунист Юрий Алексеевич Гагариннинг жаҳонда биринчи бўлиб «Восток» космик кемасида орбитал учишни бошлаб берганига 25 йил тўлди. Тарих учун жуда қисқа ҳисобланган шу вақт давомида фақат назарий аҳамиятгагина молик туюлган космонавтика халқ хўжалигининг рентабелли соҳасига айланди. Шу боис КПСС XXVII съезди космосни тадқиқ қилиш «цивилизациянинг тақдирига дахлдор бўлган жаҳоншумул проблемаларни» ҳал этишини таъкидлади. Космонавтика хизматидан алоқа ва об-ҳавони прогноз қилишда энг кўп фойдаланилмоқда.

1980 йилда Москвада ўтказилган XXII ёзги Олимпиада ўйинларини планетамизнинг икки ярим миллиард аҳолиси томоша қилди, бир неча телевизион станция хизматда бўлди. Совет Иттифоқининг чекка районлари, Европа, Америка, Осиё, Африка, Австралия мамлакатлари эшиттириш ва кўрсатувларни космос орқали қабул қилдилар. Космос орқали телефон алоқалари, марказий газета матрицаларини узатиш кундалик иш бўлиб қолди. СССР Алоқа министрлигининг маълумотларига қараганда, космос орқали алоқа одатдагига қараганда 2—3 баравар арзонга тушар экан.

СССРда, об-ҳавони прогноз қилиш мақсадида, 1967 йилдан буён космонавтика хизматидан фойдаланилмоқда. 1975 йилнинг кузида космосдан олинган маълумотлар асосида синоптиклар Англия қирғоқларида пайдо бўлган циклоннинг кучи ва йўналишини аниқ ҳисоблаб, Ленинград шаҳридаги сув тошқинини олдиндан аниқладилар. Натижада зарур тадбирий чоралар кўриб қўйилди. Об-ҳаво прогнозида космонавтика хизматидан фойдаланиш йилига 1 миллиард сўм маблағни тежамоқда.

ЮНЕСКО маълумотларига қараганда, Ер сунъий йўлдошлари ёрдамида денгиз ва океанларда йилига 400 та ҳалокатнинг олди олинар экан. Тасаввур этинг, бу бир неча минглаб одамларнинг ҳаётини сақлаб қолиш, деган сўз. Бундай мисолларни жуда кўплаб келтириш мумкин.

Космонавтика тараққиётининг социал аҳамияти жуда улкандир. Ҳар қандай кашфиёт, ҳар қандай янгилик каби космонавтика ҳам одамлар онгига, дунёқарашига кучли таъсир этяпти. Инсон космосдан Ерга боқиб, унинг нақадар кичик эканлигига, Ерда тинч-тотув яшаш кераклигига, у уруш учун кичиклик қилишига қайта-қайта ишонч ҳосил қиляпти. Шунинг учун ҳам планетамизнинг бутун аҳолиси КПСС ва Совет ҳукуматининг жаҳонда тинчликни мустаҳкамлашга қаратилган сиёсатини қўллаб-қувватлаб, АҚШнинг самовий уруш планларига қарши чиқяпти. Кишилар онгидаги бу ўзгаришлар космонавтиканинг социал соҳадаги улкан кашфиётидир.

Т. ЙЎЛДОШЕВ,
Пискент районидаги 28-мактабнинг методист-ўқитувчиси.

● ПОЙТАХТДАГИ Н. Островский номли пионерлар саройи қатнашчилари Ю. А. Гагарин космосга биринчи парвоз қилганлигининг 25 йиллигига пухта ҳозирлик кўрдилар. Тарихга «1-космонавт» сифатида кирган Гагариннинг биографияси билан боғлиқ бўлган кўпгина воқеалар юзасидан мунозаралар, кечалар уюштирилди. Юбилей арафасида эса бир группа актив пионер ва ўқувчилар Звёздний городогдаги Ю. Гагарин музейига сафар қилдилар. Суратда: тошкентлик ўқувчилар музей экспонатлари билан танишмоқдалар.

М. Юсупов фотоси.

ФАЗОГИРЛАРНИНГ НИҲОЛЛАРИ

Пойтахтнинг Номаълум солдат қабри ёдгорлиги олдидан ўтиб борар экансиз, ям-яшил дарахтлар нигоҳингизни ўзига тортади. Улар олдига яқинлашсангиз лавҳачаларда СССР космонавт-учувчилари К. А. Шаталов, А. А. Леонов, В. Н. Кубасов, Б. Д. Андреев, А. В. Филипченко, Н. Н. Рукавишников, Ю. В. Романенко, А. С. Иванченко, В. А. Жонибековларнинг исмларини ўқийсиз. Сал нарироқда эса Америка астронавтлари Ю. Сернан, Т. Стаффорд, Д. Слейтон, В. Вренд, А. Бин, Р. Эванс, Д. Лаусма, Р. Овермайер, К. Бойко, Р. Трули, Р. Крипнер ўтқазган ниҳоллар.

Бу кўчатлар 1975 йил 27 апрелда Совет ва Америка фазогирлари Тошкентда бўлган пайтда экилган. Шундан сўнг бу ерда 1984 йил 9 декабрда яна бир ниҳол пайдо бўлди. Уни юртдошимиз икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони Владимир Александрович Жонибеков космосга навбатдаги парвозидан кейин ўтқазган.

Ўн бир йил давомида бўй чўзган фазогирлар ниҳоллари тинчлик рамзидек яшнаб турипти. Улар космосда қўл олишган Совет ва Америка космонавтлари ҳамкорлигининг ифодасидир.

Совет Иттифоқи жаҳонда биринчи бўлиб фазога сунъий йўлдош чиқарганда ҳам, буюк фарзанди Юрий Гагаринни парвоз қилдирганда ҳам космосдан фақат тинч мақсадларда фойдаланиш, уни халқаро ҳамкорлик майдонига айлантиришга даъват қилди. Космосни тинч мақсадларда ўзлаштириш учун СССРнинг бошқа давлатлар билан ўзаро фойдали ҳамкорлик қилаётганлиги, совет космик кемаларида интернационал экипажларнинг парвози Советлар Ватанининг сўзи ва амалий ишлари муштараклигидан далолат беради.

Инсоннинг космосга биринчи парвоз қилишининг 25 йиллиги нишонланаётган ҳозирги кунларда фазода парвоз қилиб юрган орбитал станциянинг «Мир» деб номланганлиги бежиз эмаслигини ҳам таъкидлаш керак.

В. И. Ленин номли майдонда баҳор шабадасида оҳиста чайқалиб турган дарахтлар ёнида беихтиёр хаёлингга шу фикрлар келади. Ҳа, бизга «самовий уруш»-лар эмас, космосда халқаро ҳамкорлик керак. Космос фақат тинчлик учун хизмат қилиши керак.

Совет ва Америка космонавтлари ҳам жаҳонда дўстлик ва тинчлик шаҳри номи билан машҳур пойтахтимиз хиёбонига ниҳолларни шубҳасиз шу ўй билан ўтқазганлар. Шундай экан, фазогирларнинг тинчлик ниҳоллари доимо яшнаб туради.

А. НОСИРОВА.

Эртага—ҳаво ҳужумидан мудофаа қўшинлари куни

*

□ ЛЕНИН орденли ҳаво ҳужумидан мудофаа қўшинлари Москва округининг «Н»-қисми авиаторлари ўзларининг анъанавий байрамларини жанговар ва сиёсий тайёргарлик ишларида катта ютуқларга эришган ҳолда кутиб олмоқдалар. Жангчи авиаторларга мутахассислар автоматлаштирилган бошқарув системалари ёрдамида самолётларнинг барча агрегат ва узеллари бенуқсон ишлашини таъминлашда кўмаклашмоқдалар.

СУРАТДА: «Н»-қисм жангчилари.

ТАСС фотохроникаси.

*

ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

ПБИП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИНИНГ МАЖЛИСИ

ВАРШАВА, 10 апрель. (ТАСС). Бу ерда Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлиси бўлди. Мажлисда мамлакат ёшлар ташкилотларининг партия X съездига тайёргарлик кўришдаги иштироки масалалари муҳокама қилинди.

Съездолди кампанияси, дейилади бу ерда тарқатилган хабарда, социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари ютуқларини намойиш қилиш, КПСС XXVII съездининг стратегик қарорларини, Польшани социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштиришга қаратилган йўлни пропаганда қилиш учун яхши имкониятларни вужудга келтиради.

Ишчи ёшлар, деб уқтирилди мажлисда, съездолди ҳужжатларига катта қизиқиш билдирмоқдалар. ПБИПнинг ёш аъзоларидан кўплаб ижобий таклифлар олинди. ПБИП Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси мамлакат ҳаётидаги салбий ҳолатларни таг томири билан тугатишга ёшларни кенг жалб этиш зарурлигини таъкидлади.

ФОТОКЎРГАЗМА ОЧИЛДИ

ПХЕНЬЯН, 10 апрель. (ТАСС). Республика пойтахтида КПСС XXVII съездига бағишланган фотокўргазма очилди. Бу кўргазмани КХДРнинг чет эллар билан алоқа комитети ва Корея—Совет дўстлиги жамияти ташкил қилган. Экспозицияга қўйилган ўнлаб фотосуратлар совет коммунистлари олий анжумани ишининг ажойиб кунларини акс эттиради, социал-иқтисодий тараққиётни жадаллаштириш юзасидан СССРда авж олдириб юборилган ғоят катта бунёдкорлик ишини намойиш этади.

Б. БХУТТО ПОКИСТОНГА ҚАЙТИБ КЕЛДИ

НЬЮ-ЙОРК, 10 апрель. (ТАСС). Покистонда демократик ўзгартишларнинг ўн минглаб тарафдорлари бугун Лоҳур шаҳри аэропортида Покистон оппозициясининг раҳбари Беназир Бхуттони ҳукумат ва империализмга қарши шиорларни баралла такрорлаб кутиб олдилар. Ассошиэйтед Пресс агентлигининг хабар беришича, 1977 йилдаги ҳарбий тўнтаришдан кейин қатл этилган Покистон Бош министри З. А. Бхуттонинг қизи ва оппозициядаги энг катта Покистон халқ партиясининг раиси Б. Бхутто Англияда икки йил давомида сиёсий муҳожирликда бўлгандан кейин ватанига қайтиб келди.

Покистон халқи Зиёул-Ҳақ режими қарийб 9 йил давомида ҳукмронлик қилганлиги натижасида поймол этилган демократияни қайта ўрнатишга интилмоқда, деб таъкидлайди агентлик Б. Бхутто сўнгги баёнотларининг биридан олинган юқоридаги сўзларни келтириб. Б. Бхутто покистонликлар ўзларига граждан ҳуқуқлари ва эркинликлари берилишини ҳамда демократик ҳукумат тузилишини талаб қилмоқдалар, деди.

КАДДАФИ АҚШНИНГ ДАЪВОЛАРИНИ РАД ҚИЛДИ

ТРИПОЛИ, 10 апрель. (ТАСС). Бу ерда бўлиб ўтган матбуот конференциясида Ливия революциясининг раҳбари М. Каддафи АҚШнинг Ғарбий Европадаги турли мамлакатларда бўлиб ўтган сўнгги террорчилик ҳаракатлари учун Ливияни гуноҳкор қилиш йўлидаги уринишларини қатъиян рад этди. Бу даъволар,— деди у,— суверен давлатга қарши қилинаётган агрессияни оқлаш иложини қидиришдан бошқа нарса эмас. Вашингтон араб миллатини тиз чўктиришга, бунинг учун Исроил ҳарбийларидан фойдаланишга интилмоқда. Ливия эса ўз мустақиллиги учун курашмоқда, деб таъкидлади М. Каддафи.

Қўшма Штатлар ўзининг давлат терроризми сиёсатидан воз кечган тақдирдагина Вашингтон билан музокара ўтказиш мумкин, деб уқтирди М. Каддафи.

ЭРОН—ИРОҚ ФРОНТИДА

БАҒДОД, 10 апрель. (ТАСС). Ироқ бош ҳарбий қўмондонлигининг ахборотида Ироқ қўшинлари Майсан секторида Эрон бўлинмаларининг қарши ҳужумини даф этганлиги маълум қилинади. Аскарлари ва техникасига оғир талофот етказилган душман чекинишга мажбур бўлди, дейилади ҳужжатда. Эронликлар 117 аскаридан жудо бўлди.

Ахборотда фронтнинг турли участкаларида артиллерия отишмалари давом этганлиги уқтириб ўтилади.

НИКОСИЯ, 10 апрель. (ТАСС). Эроннинг ИРНА ахборот агентлиги хабар беришича, Эрон қўшинларининг Ироқ позициясини ҳужуми давомида душман ҳарбий хизматчиларидан 70 киши ўлдирилган. Эрон авиацияси кеча фронтнинг марказий ва жанубий участкаларида тўпланган Ироқ қўшинларини бомбардимон қилди.

Шанба ва якшанба кунлари қандай дам олмоқчисиз?

Комилжон САЪДУЛЛАЕВ

НАВБАҲОР ҚЎШИҒИ

Қувна кўнгил, келди кўклам — навбаҳор фасли бу кун,
Янграгай қувноқ тарона авж олиб ҳар дам бу кун.

Бир тарафда қушлар базми, бир тарафда боғу-роғ,
Ҳамма дўстлар шоду ҳуррам, четда турган кам бу кун.

Майсалардан ям-яшил қир, лолалардан қип-қизил,
Гул тақиб байрамга чиқди ҳар дарахт там-там букун.

Гулшан ичра ҳар юракда орзу бордир турфа хил,
Ташлагай ерга уруғ меҳнатсевар одам бу кун.

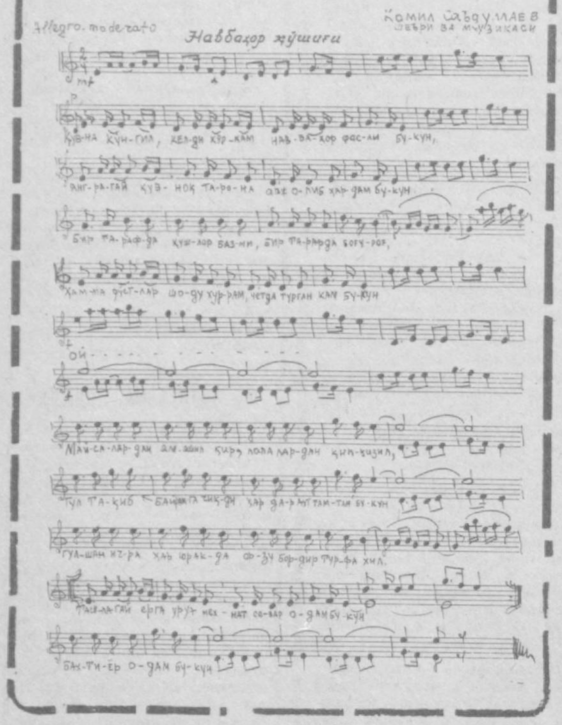

ДЎСТЛИК ФЕСТИВАЛИ

● **БЎСТОНЛИҚ районининг Ғазалкент шаҳар маданият уйи эртага меҳнаткашларни «Октябрь билан туғилган санъат» деб аталган дўстлик фестивалига чорлайди.**

Халқ ижодиёти Бутуниттифоқ иккинчи фестивали муносабати билан ўтаётган бу кўрикда маданият уйининг қатор бадиий коллективлари, шунингдек, музика мактаби болалар хори, «ЧарвакГЭСстрой» бунёдкорлари маданият саройининг уруш ва меҳнат ветеранлари хор коллективи, район маданият уйининг «Гулёр» — онахонлар ансамбли иштирок этадилар.

Катта программада концерт, адабий композициялар, миниатюралар, цирк номерлари кўрсатиладиган бу тантанада Бекобод, Янгиобод шаҳарлари, Оққўрғон, Коммунистик, Янгийўл районлари маданият муассасаларининг бадиий коллективлари ҳам қатнашиб, ўз санъатларини намойиш қиладилар.

МАРДЛИККА БАҒИШЛАНГАН ФИЛЬМЛАР

● **ОБЛАСТЬ кинолаштириш бошқармаси бу шанба, якшанба кунларида томошабинларни космос, космонавтлар ва олимлар ҳаёти билан кенгроқ таништиришни планлаштирди.**

Қатор шаҳар ва районлар кинотеатрларида «Ойдин йўл», «Академик Петров», «Вега ўтмишга парвоз қилади», «Инопланетянка» каби ҳужжатли ва илмий-оммабоп фильмлар намойиш этилади.

Чирчиқ шаҳридаги Навоий номли кинотеатрда якшанба куни ўтадиган «Юлдузлар чорлайди» деб аталган учрашувда эса учувчилар шаҳар мактабларининг ўқувчилари меҳмони бўладилар.

Шу куни Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхози маданият саройида ҳам космонавтика кунига бағишланган кеча бўлиб ўтади. «Космосда тинчлик учун» мавзуида ўтадиган савол-жавоб кечасидан сўнг маданият саройи бадиий ҳаваскорлари ижросида концерт кўрсатилади.

КЕЛИН-КУЁВЛАР КЛУБИДА

● **ЁШ оиланинг оёққа туриб олиши учун кўп нарса керак. Уй-жой, рўзғор буюмлари, замонавий либослар... Лекин энг муҳими уларнинг маънавий бойлигидир.**

Оила қурган ҳар бир ёшнинг ички дунёси тотув ва ширин ҳаёт кечиришга асос бўла олади.

МАДАНИЯТ САРОЙЛАРИ, КИНОТЕАТРЛАР, ИСТИРОҲАТ БОҒЛАРИ ТАКЛИФ ЭТАДИ

Ангрендаги бинокорлар маданият уйида биринчи бор иш бошлаётган ёш келин-куёвлар клубида яшаш тарзи, ўзаро муносабат, ёш оиланинг жамиятда тутган ўрни ҳақида суҳбатлар ўтказилади. Сўнгра келин-куёвлар ўзлари билган қўшиқлар, рақслар асосида тайёрланган репертуарга мувофиқ концерт кўрсатишади.

БОҒЛАР БАҒРИНИ ОЧМОҚДА

● **ШАНБА куни эрталабданоқ пойтахтимиз истироҳат боғларида музика янграйди. Ораста хиёбонлар, аттракционлар, ёзги клублар дам олувчилар учун бағрини очади.**

Шаҳардаги 16 та паркнинг ҳар бири бу кунга муносиб ҳозирлик кўрди. Айниқса болалар учун ўтказиладиган тадбирлар ранг-баранглигига эътибор берилди. Паркларда дам олиш кунлари шахмат-шашка мусобақалари, билағонлар ва топқирлар конкурслари, бадиий ҳаваскорлик коллективларининг концертлари уюштирилади.

Космонавтика куни муносабати билан қатор пионерлар уйларидаги ёш космонавтлар тўгараклари аъзоларининг ишларига оид кўргазмалар ташкил этилади.

✦

● **ДАМ олиш кунлари Коммунистик районидаги «Политотдел», «Правда», «Ленинский путь» колхозларида ҳам меҳнаткашларнинг кўнгилли ҳордиқ чиқаришлари учун қизиқарли тадбирлар ўтказилади. Хусусан, «Правда» колхозининг «Париж коммунаси» участкасида колхозчилар Ўзбекистон Компартияси XXI съездининг делегати Ойша Ҳамроева билан учрашадилар.**

Шу кунлари район марказидаги «Снежинка» кафесида ёшлар кечаси уюштирилади.

С. ҲАСАНОВ.

«КРУГОЗОР»ГА МАРҲАМАТ

А. НАВОИЙ номли Ўзбекистон ССР давлат кутубхонасида адабиёт ва санъат ихлосмандлари учун «Кругозор» клуби ташкил этилди. Клуб аъзолари кутубхона фондидаги нодир асарлар билан танишиш, машҳур кишилар билан учрашиш имкониятига эга бўладилар.

Яқинда клубнинг биринчи ташкилий кечаси бўлиб ўтди. Кутубхонанинг нодир китоблар бўлимида сақланаётган бебаҳо асарлар ҳақида маълумотлар берилди. Республика ва Бутуниттифоқ конкурсларининг ғолиби Шуҳрат Йўлдошев қадимий миллий музика асбобларидан бири — ғижжакнинг яратилиш тарихи, Ибн Синонинг беморларни даволашда ғижжакнинг сеҳрли оҳангларидан фойдаланганлиги ҳақида ҳикоя қилиб берди ва ғижжакда классик куйлар, ҳозирги замон совет ва чет эл композиторларининг асарларидан намуналар ижро этди.

Т. ЛУТФУЛЛАЕВ.

«ИЛҲОМ»ДА КЎРГАЗМА

Республикамиз пойтахтидаги «Илҳом» клубида графика жанрида ижод қилувчи ва журналист-рассомларнинг КПСС XXVII съездига бағишланган асарлари кўргазмаси очилди. Унда 30 нафар мўйқалам устасининг турли мавзу ва жанрлардаги 150 та асари намойиш қилинмоқда.

Ўзбекистон ССР халқ рассоми В. Евенко, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, Ҳамза номли республика Давлат мукофотининг лауреати Ф. Кагаров, Г. Ткачёв, И. Циганов, Б. Штин каби тажрибали рассомлар билан бир қаторда Х. Лутфуллаев, Ҳ. Солиҳов, В. Немировский сингари ёш ижодкорлар чизган суратларда давримиз руҳи, республикамизнинг кундалик жўшқин ҳаёти, турмушимизнинг турли жабҳаларида қаҳрамонона меҳнат намуналарини кўрсатаётган замондошларимиз қиёфаси, ўлкамизнинг фусункор табиат манзаралари ўзининг ёрқин ифодасини топган.

А. Балкановнинг «В. И. Ленин — Совет Социалистик Республикалар Иттифоқининг асосчиси» ҳамда Д. Махотиннинг «Кучимиз — бирликда» деб номланган плакатлари билан бошланган мазкур экспозицияда кўпгина диққатга сазовор асарларни кўриш мумкин. В. Думкиннинг «Ичкиликбозлик — иллат», В. Евенконинг «Давр талаби», Г. Ткачёвнинг «Бомбалар ёғилмасин», Н. Галиевнинг «Муддатидан илгари қурамиз, муддатидан илгари ўзлаштирамиз» плакатлари, Б. Штин ва Ҳ. Солиҳовнинг турли адибларнинг асарларига ишлаган расмлари, Х. Лутфуллаевнинг республикамиз донгдор кишиларининг образлари акс эттирилган портретлари, В. Будаевнинг «Ўзбекистон ССР Фанлар академияси қошидаги Ботаника боғи бўйлаб» сериясидаги этюдлари шулар жумласидандир.

Мазкур кўргазма санъат мухлисларида катта қизиқиш уйғотмоқда.

У. АБДУШОҲИДОВ.

● СУРАТДА: кўргазма залида. А. Зуфаров фотоси.

«ИНСОФ МЕЗОНИДАН БЕРАМАН БАҲО»

ТАҚРИЗ

Омон Мухторов самарали қалам тебратаётган истеъдодли ижодкорлардандир. Унинг наср ва назмда бирдай изланаётганлиги ижодий юксалишига хизмат қилаётир. Яқинда шоирнинг «Марварид» тўплами Ғафур Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриёти томонидан «Лирика» сериясида нашр этилди. Мазкур тўпламдаги шеърлар муаллифнинг лаҳзалик кечинмаларидан тортиб давримизнинг ўткир ижтимоий масалаларига бўлган муносабатини ифода этади.

Тўплам билан танишиб, О. Мухторов лирикасида гражданлик мотивлари тобора кенгроқ миқёсда талқин этилаётганини кўрамиз. «Марварид»даги шеърларда давр ва одамларга баҳо беришда фалсафийликка интилиш сезилади. Шоирни кўпроқ ҳаёт қадри, умрнинг қадр-қиймати ўйлантиради. Хусусан, у «Одамлар» шеърида замондошларини уч тоифага ажратади:

Дўстлар!
Уч тоифа одамни кўрди —
Аслида, бу дунё азал-
азалдан.
Бири... туғилмоққа бугун
улгурди —
Ўлди кечаги кун тамғаси
билан.
Бири... бугун келди,
бугун яшади,
Оқшомга борди-ю,
кесилди дами.
Сўнггиси... туғилди.
Қадам ташлади —
Эртани кўзлади унинг
қадами.
Ахир, туғилмасдан
ўлмоққа ёки —
Бир кун яшамоққа
кимнинг тоби бор?!
Менинг замондошим
шошилар, токи —
Бўлсин эртага ҳам умр
барқарор!

Шоирнинг бу таснифига беихтиёр қўшиламиз. Таассуфки, ўтган кун нафаси билан яшайдиган, ўз даврининг илғор қарашлари, маданияти ва тараққиётидан ортда қолиб кетган, яъни ўз умригагина татийдиган юмушлар билан овора кишилар орамизда кам эмас. Эҳтимол, ҳаётга чуқурроқ разм солинса, уларнинг бошқа тоифаларини ҳам инкишоф этиш мумкиндир. Улардан мешчанлик, худбинлик, лоқайдлик ҳиди анқиб туради: Бу асар орқали шоир инсонларга маънавият нуқтаи назаридан баҳо беради.

«Инсоф» шеъри гражданлик пафоси билан йўғрилган асарлардан. «Инсоф мезонидан бераман баҳо...» дея ўзининг ижодий позициясини аниқ ифодалаган шоир замондошларимизнинг ўзига хос образларини яратишга ҳаракат қилади. Айниқса, айтмиши билан қилмиши терс зиёли ҳамда худпараст хизматчи қиёфасини сатирик бўёқда маҳорат билан тасвирлайди.

Кишилар маънавий қиёфасидаги нотугалликни таҳлил қилар экан, шубҳасиз, шоирни бундай ҳолни келтириб чиқарувчи сабаблар ўйлантиради. Ижодкорнинг зийрак нигоҳи жамиятимизнинг келажаги — ёш замондошларимиз ҳамда уларнинг маънавий раҳнамолари — катталар, ота-оналарга қадалади. Ёшлар тарбиясидаги нуқсонлар уни қаноатлантирмайди. Замондошларимиз характеридаги камчиликларнинг илдизи тарбия тарзида деб билади. «Соялар» шеъри ана шундай мушоҳадалар самараси ўлароқ майдонга келган.

Икки хил ношуд тарбия оқибатида лоқайд, худбин, жамият учун зарарли шахслар вужудга келишини шоир шундай тасвирлайди:

Мен биламан:
Кўчаларда булар иккиси
Учраб қолса,
ёмон тушдир,
аянчли бир туш.
Менда
қора сояга бор адоват
ҳисси,
Оқ сояга ундан кўпроқ
қарайман нохуш.

Ўсимликлар ва ҳайвонот оламига муносабат кейинги йиллар ўзбек шеъриятида етакчи тенденциялардан бирига айланди. Табиатга меҳр мавзуи «Марварид»да ҳам алоҳида ўрин тутади. Лекин унинг «Ит ҳақида эртак» шеъри оригинал асар даражасига кўтарилмаган, унинг поэтик хулосагача бўлган қисми С. Есениннинг машҳур «Ит ҳақида достон» шеърини эслатади. Иккала асарда ҳам тасвир объекти бир хил. Тафовут шундаки, Есенинда ит болалари унинг эгаси томонидан сувга чўктирилади. Омон Мухторда эса жониворни кимдир нонга игна қўшиб бериб ўлдиради. Ҳар икки асарда ҳам рамзий қаҳрамон изтироблари орқали тошбағирликка қарши нафрат изҳор этилади.

О. Мухторов табиат манзараларини таъсирчан тасвирлашга интилади. Маълумки, ҳар бир манзара шеър замирида муҳим адабий хулоса ётмоғи лозим. Шу жиҳатдан «Айни ёз...», «Аста этак силкиб...» каби шеърлардан аниқ бир хулосани илғаб олиш қийин.

Китобда шоирнинг ғазалнависликдаги изланишлари ҳам акс этган. Ғазал яратиш бобида О. Мухторов муайян натижаларга эришаётир. Масалан:

Шудир дунё: ёниб баъзан,
Ўзи сезмай куяр инсон,
Чекинмоққа илож йўқдир,
бу дунёни суяр инсон.

матлаъли фалсафий руҳдаги ғазал эътиборга лойиқ.

Лекин айрим ғазаллар бадиият жиҳатдан анча оқсайди:

Бўлди минг йил қонга
ғарқ бечора Шарқ,
Қонли бир уммонга ғарқ
бечора Шарқ,
Бўлди ғарқ гоҳо кишан,
занжирга гоҳ,
Гоҳида зиндонга ғарқ
бечора Шарқ...

Бу сатрлар фикрий саёзлик, жимжимадорлик асоратида қолиб кетган. Фикрий саёзликнинг боиси шундаки, ҳар байтдаги биринчи мисра мазмунини иккинчиси ҳам такрорлаган. Аслида, бундай такрорга сира эҳтиёж йўқ. Жанр талабига кўра, иккинчи мисра биринчисининг мазмунини тўлдириши, поэтик маъно изчил давом эттирилиши ва якунланиши керак.

Юракни этма, жоним,
парча-парча,
Ўзинг ҳам кетма, жоним,
парча-парча...

Аёнки, қофия, ички қофия, радифлар ғазал учун фақат зеб-зийнат вазифасини ўтамайди. Аксинча, асарда ифодаланаётган фикр-ғояни кучайтиришга ҳам хизмат қилади. О. Мухторовнинг мазкур ғазалида эса радиф учун шеър яратилгандек бўлиб қолган.

Ўйлаймизки, бундай камчиликлар «Марварид» китобининг умумий ғоявий-бадиий аҳамиятига раҳна сололмайди. Китобхонни қувонтирадиган жиҳати шундаки, шоир бадиий маҳорат сирларини пухта эгаллаш борасида сидқидилдан ҳаракат қилаётир. Бу, албатта, ўзининг муайян самарасини бермоқда.

Н. ЖУМАЕВ,
филология фанлари кандидати.

ҲАММА — СТАДИОНГА!

СПАРТАКИАДАЛАР, СТАРТЛАР, ТУРНИРЛАР

□ ОЛМАЛИҚ. Якшанба куни Олмалиқ шоссесида Тошкент область шаҳар ва районларининг велосипедчилари шоссе пойгасида куч синашадилар.

□ ҒАЛАБА. Район марказий стадионида Совет Иттифоқи Қаҳрамони Е. Уткин хотира соврини учун баскетбол бўйича республика мусобақалари ўтказилади. Турнирда Жамбул, Фрунзе, Наманган, Ангрен, Чирчиқ, Янгийўл, Бухоро, Навоий, Оққўрғон, Ғалаба баскетболчилари командалари қатнашади. Шу куни район физкультура ва спорт ходимлари оммавий равишда ГТО нормативларини топширадилар.

«Оқ олтин кубоги» учун район мусобақаларининг чорак финал учрашувлари ўтказилади.

Якшанба куни райондаги — «Ғалаба» стадиони, «ЎзССР 5 йиллиги», Димитров номли совхозларнинг спорт майдонларида футбол бўйича қишлоқ хўжалиги ходимлари область касаба союз комитетининг биринчилиги ўтказилади.

□ ОҚҚЎРҒОН. Район марказий стадионида «чарм тўп» соврини учун мактаб ўқувчилари командаларининг учрашувлари ўтказилади.

Якшанба куни қишлоқ футбол командалари ўртасидаги район чемпионатининг ярим финал ўйинлари бўлади.

□ ТРАКТОР заводи спорт комплексида якшанба куни соат 10.00 да спорт мавсумининг очилишига бағишланган оммавий байрам ўтказилади. Завод цехлари баскетбол, кураш, дзю-до, самбо, волейбол командаларининг кўргазмали чиқишлари уюштирилади.

□ «ТЕКСТИЛЬЩИК» стадионида ҳам якшанба куни соат 10.00 да ёзги спорт мавсуми очилиши муносабати билан оммавий байрам ўтказилади. Унда Фрунзе районининг барча спорт турлари бўйича терма командалари иштирок этадилар.

БУГУН ФИНАЛ

□ СПАРТАКИАДА программаси асосида волейболчиларнинг мусобақалари Қўқон шаҳрида ўтказилмоқда. 4 та группада саралаш учрашувлари ниҳоясига етди. Тошкент шаҳри, Фарғона, Андижон, Сирдарё области вакиллари ғолиб келиб, финалда қатнашиш ҳуқуқига эга бўлишди.

Тошкент области вакиллари эса Навоий, Хоразм ҳамда Самарқанд волейболчилари билан бирга умумий 5—8 ўринлар учун кураш олиб боради.

Бугун финал учрашувлари бошланади.

КИМНИНГ МЎЛЖАЛИ АНИҚ?

□ СПАРТАКИАДАНИНГ городки мусобақалари Олмалиқ шаҳрида бўлиб ўтди. Маълум квадратдаги таёқчаларни нишонга олишда тошкентлик «Старт» вакили Анатолий Смирновга тенг келадиган спортчи топилмади. У 90 фигурани уриб чиқариш учун 136 бит сарфлади ва спартакиада чемпиони бўлди. Олмалиқлик Михаил Волосенков иккинчи ўринни олди. Самарқандлик Анорбой Измайлов учинчи бўлди.

Командаларнинг финал мусобақасида «Старт» коллективини 3,5:1,5 ҳисобида мағлубиятга учратган «Меҳнат» городкичилари бош соврин эгаси бўлдилар. Худди шундай ҳисобда «Локомотив» коллективини енгган «Спартак» вакиллари учинчи ўринни эгаллашди.

«БУРЕВЕСТНИК» ОЛДИНДА

□ ШАХМАТЧИЛАР мусобақаси Самарқанд шаҳрида ўтказилмоқда. Ғолиблик учун турли кўнгилли спорт жамиятларининг саккиз командаси даъвогарлик қиляпти. Икки тур ўйинлари бўлиб ўтди. «Буревестник» шахматчилари «Меҳнат» командасини 5:1, «Меҳнат резервлари» вакилларини эса 5,5:0,5 ҳисобида мағлубиятга учратиб, пешқадамликни қўлга олдилар. «Локомотив» вакиллари «Динамо» командасини 6:0 ҳисобида мағлубиятга учратди. «Спартак» — «Меҳнат» баҳсида спартакчилар 4:2 ҳисобида ғалабага эришдилар.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЗ, ҚУЛАЙ ВА САМАРАЛИ...

Химчистка фабрикаси усталарини уйга чақиртирсангиз —юмшоқ мебель, гилам ва полосларингиз яна янгидек бўлади.

«ЭЛЕКТРОШАМПОН» усули билан тозаланган буюмларнинг чиройи очилади. Куяга ва бактерияларга қарши ишлов бериш эса буюмларнинг узоқ вақт хизмат қилишини таъминлайди, уларни дезинфекциялайди.

ТОЗАЛАШ БАҲОСИ:

ГИЛАМДЎЗЛИК БУЮМЛАРИ — 1 квадрат метри учун 0-85 тийин.

КРЕСЛОЛАР —1 донаси учун —1 сўм;
СТУЛЛАР —1 донаси —50 тийин;
ДИВАН—3 сўм;

КРЕСЛО-ДИВАН-СОФА — 2 сўм.
Куяга қарши ишлов бериш нархи —1 квадрат метрига— 0.15 тийин.

Буюртмани тез бажариш учун (3 соат мобайнида) тариф баҳосининг 50 проценти ҳажмида қўшимча ҳақ олинади.

Усталар 0-65 телефони орқали чақирилади.
Уйда хизмат кўрсатилганлиги учун 50 тийин қўшимча ҳақ тўланади.

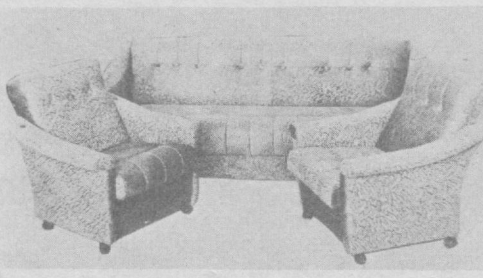

«ХИМЧИСТКА» ФАБРИКАСИ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 45-37-27).

1986 йилнинг биринчи кварталида

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИГА КЕЛГАН

БУЮРТМА ФИЛЬМЛАР

Ишлаб чиқаришни ташкил этишдаги янгилик.
Чўчқа гўшти етиштиришни самарали ташкил этиш.
КамАЗларга марказлашган хизмат кўрсатишни ташкил этиш.
Оғир ва транспорт машинасозлигида илмий-техника тараққиёти.

Далаларга комплекс агрохимик ишлов бериш.
Саноат усулида саримсоқ пиёз етиштириш технологияси.
Қурилиш материалларини иқтисод қилиш.
«Минтяжстрой» рамалари —юксак самарали конструкциядир.

МТС—1 —бетон учун янги самарадор қўшимча.
Байрам дастурхони ва болалар.
Элкетр қурилмаларини кўздан кечириш вақтида хавфсизлик чоралари.

Диққат! Шунт!
Бегона ўтларга қарши кураш.
Мен розиман.

Ҳар эҳтимолга қарши.
Ҳарбий билимлар пропагандисти.

«Гуков уголь» ишлаб чиқариш бирлашмасида техника ижоди.

Тайёрланган саҳнга замин ётқизишнинг янги усули.
«Стрела—77» проходка машинасидан фойдаланиш тажрибаси.
Қишлоқ хўжалик юкларини ташиш вақтида ҳаракат хавфсизлиги.

ОХП—10 ўт ўчириш асбобидан қандай фойдаланиш керак?
Автомобиль ҳақида бор гап.
Тадбиркорга ҳамиша омад ёр.
Ёқилғи-мойлаш материалларидан рационал фойдаланиш.
Қурилиш индустрияси корхоналарида иш юритишнинг хавфсиз методлари.
Цейтнот.
Иш манфаатини кўзлаб.
Ёнғин —стихия эмас.

Бирлашмада коллектив социал ривожланишини бошқариш.
Ўт ичида.

Суғориш системаларига техника хизмати кўрсатишни ташкил этиш.
Электр машинасозлигида НОТ.

Йиғма темир-бетон ишлаб чиқариш вақтида иссиқлик энергиясидан самарали фойдаланиш.
Самосвалда... қўзиқорин излаб.
Бу —бекатда юз берди.

Қаршидан келувчи кўзни қамаштирди.
Радиоактив зарарланиш оқибатларини тугатиш.

Фан ютуқларини планлаштириш ва жорий этиш.
Техникани сақлаш ва унинг чиришига қарши ҳимоя.
Рулда —маст.

ДЗ—122 автогрейдерига техника хизмати кўрсатиш.
Интенсив ўрдакчилик.
Каналлар ёнбағрларини текислаш учун мослама.

Йўл, транспорт, болалар.

Куйбишевлик нефтчилар илғор тажрибаси.

Қурувчиларнинг долзарб вазифалари.

Устахона нима учун ёниб кетди?

Мамлакатимизда ишлаб чиқарилган янги труба ётқизгичлар.

Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитети аппарати партия бюроси, касаба союз комитети область партия комитетининг масъул ходими О. Р. Назаровга онаси

Миновар НАЗАРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этадилар.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700047, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

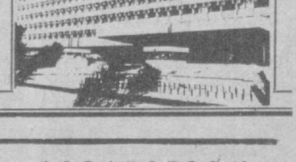

Р. — 08698. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Б. 1582.

ИНДЕКС 64684. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12